

Det kgl. Landhusholdningsselskabs Generalforsamling

Den 18. Decbr. 1886.

Hs. Excellence Lehns greve Danneskjold-Samsøe, som ledede Forhandlingerne, aabnede disse med at meddele, at til Præsident var gjenvalgt Docent Fjord med 102 St., og tilføjede, at vel var det med megen Betænelighed, at Docent Fjord første Gang havde modtaget Valg som Præsident i Landhusholdningsselskabet, da hans Tid var overordentlig meget optaget, og muligvis vare Betænelighederne ikke mindre denne Gang, eftersom det vistnok havde viist sig, at Arbejdet i Selskabets Tjeneste var større, end af Docent Fjord paaregnet; men ikke desmindre havde Docent Fjord erklæret sig villig til at modtage Gjenvalg og at støtte Selskabet, og Taleren vilde herfor — han troede, at det vilde finde almindelig Tilslutning saavel hos de tilstedeværende som hos samtlige de øvrige Medlemmer af Selskabet — bringe Docent Fjord en hjærtelig Tak. (Samtlige Tilstedeværende rejste sig).

Docent Fjord takkede for den Tilslutning, Greve Danneskjold-Samsøes Udtalelse havde faaet. Han havde troet, at Landbrugsraadet var kommet i Stand, og det havde da været hans Ønske at trække sig tilbage. Det var nu ikke skeet, og han skulde derfor fortsætte sin Gjerning i Selskabets Tjeneste. Arbejdskraften forøgedes ikke med Aarene, og Talerens Tid var derhos meget optaget, men han skulde gjøre sit Bedste og ofre saa megen Tid som mulig i Selskabets Tjeneste.

Præsidenten. Udfaldet af de øvrige Valg var saaledes:

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet vare de Herrer Professor Segelcke, Hofjægermester, Greve Ahlefeldt-Laurvigsen, Inspektør Feilberg og Kmhr. Baron Wedell-Wedellsborg gjenvalgte med henholdsvis 100, 98, 98 og 95 St. I Stedet for de Herrer Indenrigsminister Ingerslev og

Kmhr. Neergaard, som ligeledes fratraadte efter Tur og ikke ønskede Gjenvalg, vare valgte de Herrer Godsejer Bech til Engelholm med 89 St. og Hofjægermester Scavenius til Basnæs med 85 St., og i Stedet for afdøde Inspektør Buus var valgt Inspektør Leegaard paa Rosvang med 88 St. Til Revisor var Grosserer Hjort gjenvalgt med 95 St., og til Medlem af Bestyrelsen for Fond til Landmænds Uddannelse var Kammerraad Andersen gjenvalgt med 94 St.

Af Landboforeningerne vare følgende Herrer valgte til Medlemmer af Bestyrelsesraadet: Thisted Amt: Propr. C. Breinholt, Vestervig; Aalborg Amt: Propr. H. Branth, S. Elkjær; Odense Amt: Propr. Jensen, Skrillingegaard; Holbæk Amt: Forstander J. Hansen, Faurbogaard; Frederiksborg Amt: Propr. Barner, Mørdrupgaard. For Hjørring Amt havde Valget endnu ikke fundet Sted.

Til Medlemmer af Belønningsudvalget havde Bestyrelsesraadet gjenvalgt Propr. Heide, og i afdøde Inspektør Buus's Sted valgt Inspektør Leegaard. Til Medlem af Bogudvalget havde Bestyrelsesraadet gjenvalgt Forpagter Bokelmann.

Ved Begyndelsen af 1886 talte Selskabet 880 Medlemmer. I Aarets Løb var der udmældt og afgaaet ved Døden 70 Medlemmer, indmældt 44 Medlemmer, saa at Aaret 1887 vil begynde med et Medlemstal af 854.

Regnskaberne for det foregaaende Regnskabsaar fremlagdes med den af Bestyrelsen givne Decharge.

Præsidenten havde, forinden man gik over til de paa Dagsordenen opførte Sager, et Forslag af fremsætte for Generalforsamlingen. Den 18de December 1861 var Kammerraad Andersen bleven valgt til Medlem af Selskabets Bestyrelse og var siden den Tid uafbrudt bleven gjenvalgt, saa at han altsaa iaar havde arbejdet 25 Aar i Selskabets Tjeneste som Medlem af dets Bestyrelse, ligesom han ogsaa havde virket som Medlem af Belønningsudvalget, som Medlem af Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Uddannelse« og ved flere forskjellige Lejligheder. Med en overordentlig Varme og Interesse havde Kammerraad Andersen fulgt Selskabet, og særlig maatte det fremhæves, at det store Opsving, som Selskabets Medlemstal havde taget for en Del Aar siden, væsentlig skyldes ham, idet han skaffede det en overordentlig stor Tilgang af Medlemmer. Som Følge heraf havde Præsident ment, at der var særlig Anledning for Selskabet til at vise Kammerraad Andersen en speciel Opmærksomhed ved denne Lejlighed, og det havde derfor fremsat det Forslag for

Bestyrelsesraadet at optage Kammerraad Andersen som bestandigt Medlem af Selskabet, samt, da hans Indtrædelse i Selskabet skete i den Collinske Periode, at tildele ham den Collinske Sølvmedaille. Bestyrelsesraadet var med Enstemmighed gaaet ind paa Forslaget, og det fremlagdes nu her til Generalforsamlingens Afgjørelse.

Forslaget, som fandt uimodsagt Bifald, vedtoges enstemmig.

For Kammerraad Andersen, som nu var kommen til Stede, oplæste Præsidenten følgende af hele Præsidiets undertegnede Skrivelse:

»Hr. Kammerraad J. B. H. Andersen, R. af Dbrg.,
Medlem af det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Bestyrelsesraad!

Da der iaar er forløbet 25 Aar, siden De indtraadte som Medlem i det kongelige danske Landhusholdningsselskabs Kommission, og De siden den Tid vedblivende har været Medlem af denne Kommission eller af det nuværende Bestyrelsesraad, der afløste den ved Lovforandringen 1872, føler Præsidiets sig kaldet til at mindes dette, og paa dettes Forslag, der enstemmig er tiltraadt saavel af Bestyrelsesraadet som af Generalforsamlingen, bringes Dem da herved fra det gamle Selskab en hjertelig varm Tak for den store Interesse og usvækkede Iver, hvormed De stadig har søgt at støtte og fremme dets Virksomhed, dels ved at tilføre Selskabet et meget stort Antal Medlemmer og herved forøge dets Forbindelser i de forskjellige Egne, dels ved redobont og villig at ofre Deres Tid og Kræfter i Selskabets Tjeneste, naar dette er blevet paakaldt enten i Belønningsudvalget, ved Lovenes Revision, ved Valgene eller ved festlige Lejligheder, og dels ved kraftig at virke for Oprettelsen af Fond til Landmænds Uddannelse, til hvis Bestyrelse De derfor ogsaa stadig er bleven gjenvalgt og saaledes havt Lejlighed til at se og bidrage til den Nytte, der udfoldes gennem dette Fond.

Ved Siden af at Selskabet hermed bringer Dem, Hr. Kammerraad Andersen, en varm Tak for denne lange, trofaste og nidkjære Virksomhed i dets Tjeneste, har det tilige besluttet i uforbeholden Erkjendelse af de væsentlige Tjenester, De har ydet dette, at optage Dem som

bestandigt Medlem

samt at overrække Dem til varigt Mindetegn

Collinsmedaillen i Sølv,

præget 1859, som da tillige med Rette skal erindre om Deres virksomme Deltagelse i det Vendepunkt for Selskabet, der er knyttet til hin Begivenhed, idet Selskabets Medlems-tal da forøgedes til det 3 à 4-dobbelte, senere er steget meget betydelig og har bragt det forhen medlemsfattige Selskab i en livlig Forbindelse med de danske Landbrugere.«

Skrivelsen tilligemed Medaillen overrakte derpaa til

Kammerraad Andersen, som udtalte sig saaledes: »Maa jeg tillade mig saavel til det højtærede Præsidium som til mine ærede Kollegaer i Bestyrelsesraadet og til samtlige tilstedeværende Medlemmer af vort kjære, gamle Selskab at udtale min bedste og hjærteligste Tak for den Anerkjendelse af min Virksomhed, der her paa saa smuk en Maade er bleven mig tildelt. Særlig kunde ingen Anerkjendelse være mig kjærrere end den modtagne Medaille, hvis Navn er knyttet til Mindet om den udmærkede Personlighed, Landhusholdnings-selskabet mere end nogen anden skylder Tak og Paaskjøn-nelse. At jeg derhos var det sidste Medlem, Collin i 1855 — umiddelbart før hans Fratrædelse som Præsident — optog i Selskabet, maatte den Gang blive mig en yderligere Spore til efter Evne at virke for dets forskjellige Formaal, og er mig nu en Grund mere til at mindes den højtfortjente Hæders-mand og hans Betydning for Danmarks Landbrug. Derfor endnu en Gang en hjærtelig Tak.«

Funktionærernes Beretninger.

Sekretæren aflagde følgende Beretning om Selskabets almindelige Virksomhed i det forløbne Aar:

Af landøkonomiske Skrifter havde Selskabet kun udgivet: Forhandlinger angaaende en forøget Dampskibsforbindelse Esbjerg—England (1400 Explr.) — tilstillet Selskabets Medlemmer og Rigsdagens Medlemmer —, »Besøg i nogle Frugthaver i Danmark og Slesvig« af Gaardejer N. Rasmussen-Søkilde (2000 Explr.) og Aarsberetning for Aaret 1885 (3100 Explr.). At Selskabet ikke havde udgivet flere Skrifter, havde ikke sin Grund i Mangel paa Manuskripter, men derimod i Mangel paa Midler til at lade dem trykke. Til Ud-delning blandt Selskabets Medlemmer og Andre var som sædvanlig anskaffet en Del landøkonomiske og naturvidenskabelige Skrifter, og »landøkonomisk Læseforening« havde atter iaar modtaget et Bidrag af 100 Kr. En Bogfortegnelse for Sogne- og Landbrugsbibliotheker var under Udarbejdelse, og det ventedes, at dette Arbejde, som havde medtaget et Par Aar,

vilde blive afsluttet i det kommende Foraar. 9 Sognebibliotheker havde tilsammen erholdt 773 Bind, og til Selskabets Læringer var uddelt 604 Bind. — Landhusholdningsselskabet fejrer paa en Maade i 1887 et 100-aarigt Jubilæum, idet Nr. 100 af de landøkonomiske Meddelelser, som Selskabet i forrige Aarhundrede til stor Nytte for Almuen fik Tilladelse til at indføre i Almanakken, findes i Almanakken for 1887, forfattet af Kammerraad Andersen.

I det forløbne Aar havde der været afholdt 11 Foredrags- og Diskussionsmøder.

Hvad Selskabets Virksomhed paa Agrikulturkemiens og Plantekulturens Omraader angaaer, skal her blot meddeles, at til »Dansk Frøkontrols Tilsynsraad« er udbetalt de paa Budgettet bevilgede 500 Kr., at Foreningen til »Kulturplanternes Forbedring« har modtaget et lignende Beløb, samt at Skolelærer Hans Knudsen i Landsgrav har erholdt 100 Kr. som Anerkjendelse for hans Virksomhed for Kartoffelavl.

Paa Husdyrbrugets Omraade var antaget en Konsulent, idet Dyr læge J. Jensen efter forudgaaet Forhandling med Stutterikommisionen, som han assisterer, tillige var bleven ansat som Selskabets Konsulent i Hesteavl. — Fra 1. April 1886 til 1. Januar 1887 afholdes en foreløbig Konkurrance om Konsulentpladsen og Lærerpladsen i Husdyrbrug henholdsvis ved Selskabet og ved Lanobohøjskolen. Ni Konkurrenter havde meldt sig, og af disse havde 5 erholdt en maanedlig Understøttelse af 50—100 Kr. — Den 26. Februar 1886 indgaves til Regeringen en Betænkning om Indførselen af Kvæg fra Holland, Belgien, Frankrig og Sverrig (se Aarsberetningen 1885 Side 91). — Et fra den jydsk Fællesforening indkommet Forslag til Lov om Foranstaltninger til Husdyravlens Fremme var blevet behandlet og ændret i Selskabet og i August tilstillet Regeringen samt af denne forelagt Rigsdagen.

Den 1. April 1886 ansattes Cand. polyt. B. Bøggild som Selskabets Konsulent i Mejeribrug. — Da Selskabet havde Formodning om, at Kunstsmørloven af 1. April 1885 kun gjorde meget ringe Nytte, vistnok for en Del fordi der kun var taget lidet Hensyn til de Bemærkninger, som Selskabet ligesom ogsaa de samvirkende sjællandske Landboforeninger havde gjort med Hensyn til Kontrollen, henvendte Selskabet sig til Professor Stein med Anmodning om at meddele Selskabet, hvilke Virkninger af Loven han maatte have iagttaget. Fra Prof. Stein modtoges derpaa en udførlig Beretning, som, da Regeringen imidlertid havde nedsat en Kommission til Behandling af Kunstsmørspørgsmaalet og andre i

Forbindelse med Mejeridriften staaende Spørgsmaal, blev indsendt til Regeringen med Anmodning om, at den maatte blive tilstillet den nævnte Kommission.

Rejseunderstøttelser have været tilstaaet Cand. polyt. B. Bøggild for at gjøre sig bekendt med de engelske Mejeriforhold, og Assistent, Cand. polit V. Maar til en Rejse i England for at undersøge de Midler, man dersteds har anvendt overfor den amerikanske Konkurrence.

Under Selskabet tjene for Øjeblikket 92 Landvæsenslærlinger paa store Gaarde og 9 paa mindre Gaarde samt 6 Mejeribødkerlærlinger. I Aarets Løb har Sekretæren besøgt en stor Del af Lærestederne, og Forstander A. la Cour har ifølge Præsidiets Anmodning velvillig paataget sig at gennemgaa Lærlingernes Dagbøger. Bestyrer H. Iversen har efter Selskabets Anmodning indøvet »Regnskabsførelse for mindre Landbrug« paa nogle Folkehøjskoler og Landboskoler' der paa Foranledning havde udtalt Ønsket derom.

Hvad Landbrugets Binæringer angaaer, da have de samvirkende Sogneforeninger erholdt 200 Kr. til Foredrag, hvorhos der er bevilget 100 Kr. til Udgivelsen af »Husmandsbladet« og udbetalt til Lærer Mathiesen til pomologiske Bøger et Restbidrag af 26 Kr.

De samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift have erholdt det sædvanlige Bidrag af 500 Kr. til Fortsættelse af de landboindustrielle Udstillinger i Kjøbenhavn, og ved det 16de svenske Landbrugsmøde i Stockholm var Selskabet repræsenteret af Konferentsraad Tesdorpf og Sekretæren.

Færøerne, Island og Grønland. Landbrugskandidat R. Effersø har paa Selskabets Opfordring og med en Understøttelse af 400 Kr. berejst Færøerne og afgivet Beretning om Jordbrugsforholdene deroppe, hvilken Beretning vil blive trykt paa Justitsministeriets Bekostning og omdelt saavel hernede som deroppe. Præsidiet havde, efter at have gjort sig bekendt med Beretningen, til Ministeriet indsendt et Forslag om Oprettelsen af en fast konsultatorisk Virksomhed for Færøerne, hvilket Forslag var blevet modtaget med Velvillie, men vilde ikke kunne fremmes i indeværende Rigsdagssamling, fordi Ministeriet ønskede først at høre Lagthinget desangaaende. — Til en Rejse i Jylland havde Agronom og Landbrugsskolebestyrer Josèf Bjørnsson erholdt 70 Kr., og til Sysselmand Fischer, Bordastrand Syssel, var opsendt Kartoffler og Kaalrabifrø. — Fra Direktionen for Grønlands Handel var modtaget en Femaarsberetning om Selskabets Understøttelse af økonomiske Forhold dersteds.

Foreningen af jydsk Landboforeninger havde erholdt 300 Kr. som Understøttelse til de af Foreningen iværksatte Undersøgelser for at finde hensigtsmæssige Midler til Tilvebringelsen af billige Driftslaan for Landbruget. Summen var af Foreningen bleven anvendt som Rejseunderstøttelse til Cand. polit. Schovelin, for at han i Udlandet kunde gjøre sig bekendt med den Art af Foranstaltninger.

Konsulent, Prof. Stein aflagde følgende Beretning om Selskabets agrikulturkemiske Virksomhed i det forløbne Aar:

»Angaaende den agrikulturkemiske Virksomhed siden min sidste Beretning til Selskabet i November 1885 tillader jeg mig at give følgende kortfattede Oversigt.

Efter Afslutning af de i forrige Beretning omtalte kemiske og mikroskopiske Undersøgelser af de mest gængse Handelsfoderstoffer til Belysning af de Forhold, som kunne betinge en højst forskjellig Værdi, fremlagde jeg Resultatet deraf i et Foredrag i Selskabets Møde d. 3. Marts d. A. betitlet: Om Handelsfoderstofferne og de Forhold, som betinge deres større og mindre Brugsværdi. Dette Foredrag blev ligeledes holdt i »Fyens Stifts patriotiske Selskab« d. 20. Marts d. A. Paa Grundlaget af de i Tidsrummet 1884—86 foretagne Undersøgelser af Prøver af Handelsfoderstoffer, tilsammen 800 Undersøgelser, er der blevet sammenstillet en kritisk bearbejdet Tabel over Resultaterne, angivende saavel det Indhold, som gjennemsnitlig maa paaregnes i Varer af almindelig god Beskaffenhed, som ogsaa de Grænser, indenfor hvilke Indholdet af de for Fodringen væsentlige Stoffer kan bevæge sig efter Stoffernes Beskaffenhed og større og mindre Renhed. Foruden at denne Sammenstilling er bleven gjengiven i Landbrugspressen og derved har faaet større Udbredelse, er den udgiven særskilt og uddelt i et betydeligt Antal, og jeg mener at kunne spore god Virkning saavel af de i Afhandlingen fremdragne Forhold som af den Omstændighed, at der nu foreligger et stort Materiale til Bedømmelse af Foderstoffernes Sammensætning, samlet fra vore egne Forhold. Der synes i al Fald mere og mere at gjøre sig gjældende en heldig Fremgang i Landbrugernes Opfattelse af den store Betydning, som det har at købe Foderstofferne med bestemt Garanti for Indhold og Beskaffenhed, og der synes i den senere Tid at arbejde sig op solidere Forhold i Foderstofhandelen end hidtil have været almindelige. Hertil bidrager utvivlsomt i høj Grad den af Tidsforholdene i Almindelighed fremtvungne større Agtpaagivenhed for at sikre sig

fuld Nytte af anbragt Kapital, og dette har givet sig et heldigt Udslag i Sammenslutning ved Dannelsen af større og mindre Indkjøbsforeninger i Lighed med hvad der i en Del Aar har fundet Sted for Gjødningsindkjøbs Vedkommende. Der eksisterer allerede nu hele Landet over et ikke ringe Antal af saadanne Foreninger til Indkjøb af kontrollerede Foderstoffer, hvor Indkjøbene ske paa Grundlag af en bestemt Garanti for Indhold, og dertil benyttes almindelig de i min ovennævnte Foderstoffabel opgivne Middeltal, og Erstatning for Mindreindhold gives i Forhold dertil.

Efter Anmodning af Kjøbenhavns Amts Landboforenings Bestyrelse tog jeg Spørgsmaalet om Maskens Foderværdi og Handelspris under Behandling og udarbejdede efter Foretagelse af en Del Analyser af Mask fra forskellige Bryggerier en Afhandling derom. Næstefter at fremdrage de af Analyserne afledede Chancer for en større eller mindre Ensartethed af Stoffet, blev der som Grundlag for Bedømmelsen af dets Handelsværdi efter Indhold opstillet Sammenligninger med Blandinger af andre Handelsfoderstoffer efter disses Indhold og Pris. Denne Afhandling gjorde jeg til Gjenstand for et Foredrag i Landboforeningen d. 10. April d. A., som gav Anledning til en indgaaende Diskussion om Spørgsmaalet; saavel det fuldstændige Foredrag som Diskussionen findes gjengivne i Medlemsbladet i »Landmandsblade« for 1886 Nr. 18 o. fl.

Angaaende andre Undersøgelser vedrørende Fodringsmidler skal nævnes, at den i min sidste Beretning omtalte, da paabegyndte Undersøgelse af Græsarter og andre Foderplanter af forskjellig Art og Varietet er bleven fortsat. Foruden det i forrige Beretning omtalte Antal Prøver er der nu under Undersøgelse et lignende Antal fra iaar — ialt 60 — dels af de samme Arter fra de samme Forsøgsstykker fra Hr. Konsulent P. Nielsens Forsøgsmark ved Ørsløv, til Bedømmelse af Planternes ensartede S sammensætning i forskjellige Brugsaar, og dels er der tillige iaar modtaget flere nye Arter til Undersøgelse. — Efter Fuldendelsen af Undersøgelsen af Prøverne fra iaar ville Resultaterne for begge Aar blive sammenstillede og offentliggjorte.

Angaaende Gjødningssspørgsmaal skal jeg fremhæve, at jeg i Betragtning af det Ønskelige i at faa forskjellige Gjødningsmidler og Metoder for Gjødnings Anvendelse gjorde til Gjenstand for praktiske Forsøg, mere end det hidtil er skeet her i Landet, har taget Initiativ til at faa et Par saadanne af større Omfang sat i Værk. Foranlediget ved et Fore-

drag, som jeg holdt i Vinteren 1884 i Vejle Vesteregns Landboforening om Kalisaltenes Anvendelse i Landbruget, fremkom under den paafølgende Diskussion Ønsket om at faa nogle Forsøg satte igang der paa Egnen, grundet navnlig paa en hensigtsmæssig Anvendelse af Kalisalte, og efter Samraad med Landboforeningens Formand, Hr. Godsejer Bech til Engelsholm, har jeg udkastet Planen for et saadant Forsøg. Da de tilstedeværende Jordbundsforhold, en meget simpel, sandet, humusfattig Jord, talte for en heldig Anvendelse af det Schultz-Lupitz'ske Gjødningssystem, Nedpløjning af en kvælstofrig Grønafgrøde, hvortil gjødet med Kali, og Anvendelse af Fosforsyre og Kali til paafølgende Sædafgrøde, lagdes dette System til Grund for Forsøget. Som Grønafgrøde valgtes Lupiner og som Sædafgrøde Rug og paafølgende Aar Kartofler. Da Jordbundens Beskaffenhed ikke egner sig for Anvendelse af let opløselig Forforsyregjødning, anvendes uopløste Fosfater, dels Kalkfosfat-Præcipitat og dels meget fint malet Thomas-Slakkemel, hvilket sidste Gjødningsstof paa Grund af den billige Pris, hvortil Fosforsyren kan kjøbes deri, bliver anvendt mere og mere og ogsaa fortjener at paagtes til Anvendelse under dertil egnede Jordbundsforhold, navnlig Sandjorder og Mosejorder. Forsøget, som er paabegyndt i Forsommeren 1886 og agtes udstrakt til Efteraaret 1888, anstilles ved Dobbeltforsøg paa 4 forskellige Steder med 1 Td. Ld. paa hvert Sted under Ledelse af Vejle Vesteregns Landboforenings Sekretær, Hr. Landinspektør Bülow, og til Forsøgets Udførelse har Landmandsforeningen i Jylland til Indkjøb af kunstig Gjødning tilsagt Pengebidrag.

Et andet større Gjødningsforsøg anstilles paa min Foranledning paa et tørlagt Søareal i Nordjylland. Forsøget, til hvilket der er indtaget 8 Tdr. Ld. af ens Bonitet, anstilles til Undersøgelse af Virkningen af forskjellig Fosforsyregjødning med og uden Anvendelse af Kali; Tilførsel af Kvælstofgjødning ansees som unødvendig, da Jordbunden er tilstrækkelig kvælstofrig. Af Fosforsyregjødning anvendes Superfosfat, Kalkfosfat-Præcipitat og meget fint malet Thomas-Slakkemel. Forsøget er paabegyndt i dette Efteraar, og første Afgrøde til næste Aar bliver Havre, og Forsøget agtes derefter fortsat. Som nødvendigt Grundlag for Forsøgsresultaterne ere Prøver af Jorden fra alle Forsøgsstykker underkastet kemisk Undersøgelse og ligeledes al den anvendte Gjødning, ligesom der vil finde nøjagtig Opvejning af Høstudbyttet Sted, eventuelt kemisk Undersøgelse.

I det sidste Aar ere de i forrige Aar paabegyndte Under-

søgelse af Smør fortsatte i udvidet Udstrækning for at skaffe tilveje et saa paalideligt Grundlag som muligt til en sikker Bedømmelse af Smørs Ægthed, hvilket Spørgsmaals Betydning bliver større og større, eftersom Fordringerne til en skarpere Kontrol stige, hvilket i forøget Grad vil blive Tilfældet, hvis det af Regjeringen indbragte Lovforslag om Kunstsmør bliver til Lov. En Del af Resultaterne af mine Undersøgelser i denne Retning har jeg meddelt Selskabet i min Indberetning af 19. Maj d. A. om Virkningen af Loven af 1. April 1885 om Kunstsmør.

Jeg skal sluttelig meddele, at Virksomheden er fortsat i lignende Udstrækning som tidligere igjennem Besvarelser af de fra Landmænd indkomne Forespørgsler om forskellige Landbrugets agrikulturkemiske Side vedrørende Forhold.

I det forløbne Aar foreligger der af Undersøgelser af Prøver vedrørende Landbruget, foretagne i Konsulentens Laboratorium, 1462, hvilket er c. 300 mindre end ifjor, og dette maa tilbageføres som Virkning af Landbrugets mere trykkede Stilling, som har medført Indskrænkninger ogsaa paa dette Omraade. Undersøgelserne have været fordelte saaledes:

Gjødningsstoffer ..	639	Prøver (imod 783 ifjor).
Handelsfoderstoffer	298	— (— 333 —).
Mejeriprodukter ..	454	— (— 561 —).
Græs og Hø	31	—
Andre Stoffer: Jord, Mærgel, Dynd, etc.	40	—

1462 Prøver.

Af Prøverne af Handelsgjødning have 333 været undersøgte for Forhandlernes Regning som Efterundersøgelser af købte Partier, og disse Prøver have repræsenteret c. 7 Mill. Pd.

Med Hensyn til Gjødningshandelens Stilling i det forløbne Aar have Priserne været i betydelig Nedgang og ere i Øieblikket vistnok saa lave, som de ikke have været i en lang Aarrække. Konkurrencen for de indenlandske Fabriker har været stærkere end vistnok nogensinde, navnlig ved den store Indførsel af engelske Gjødninger, og dette maa ansees som den væsentligste Grund til Prisnedgangen, men dette Forhold nødvendiggjør desto mere forøget Agtpaaagivenhed fra Kjøbernes Side i Retning af Garanti og Kontrol. Efterspørgselen synes mere og mere at gaa i Retning af de billige lavprocentige Superfosfater, hvilket indeholder en Fare for en uheldig ensidig Gjødskning, hvor der ikke kan paaregnes en

tilstrækkelig Støtte for Fosforsyrens Virkning igjennem rigelig og kvælstofrig Staldgødning. De bestaaende lave Kvælstofpriser bør anspore til en rigeligere Kvælstofanvendelse igjennem kvælstofholdige Gødninger som Ammoniak og Salpetersyre.

Af Gjødningsstoffer, som have faaet en større Udbredelse i det sidste Aar, skal kortelig omtales det saakaldte Fosfat-slakke mel (Thomasslakkemel) og den saakaldte Indstrøg-gødning eller Fosfatgibs. Thomasslakkemelet er de malede Slakker, som falde af ved Jernudsmeltning ved den saakaldte Thomasproces, hvorved Fosforet i Jernet overføres som Fosforsyre i Forbindelse med Kalk. Opmærksomheden er mere og mere, efter dermed i Udlandet anstillede Forsøg, bleven henledet paa dette Stof paa Grund af dets forholdsvis store Indhold af Fosforsyre og den gode Virkning, som er opnaaet under passende Jordbundsforhold, hvor Anvendelsen af Fosforsyre i anden Form ikke er saa formaalstjenlig. Stoffet kan faaes til en billig Pris, Fosforsyren stiller sig deri til c. 10 Øre pr. Pd., hvilket Forhold, hvormeget Stoffet end fortjener Opmærksomhed til passende Anvendelse, alligevel muliggjør Misbrug og Tab ved kritikløs Anvendelse istedetfor andre værdifuldere Gødninger. En meget væsentlig Betingelse for Stoffets Nyttevirkning er, at det anvendes i meget fint pulveriseret Tilstand, og Bestræbelserne fra Leverandørernes Side maa derfor gaa i denne Retning, og Forbrugerne maa særlig have Opmærksomheden henvendt derpaa.

Det andet nævnte nyere Gjødningsstof, som ogsaa fortjener stor Opmærksomhed, det saakaldte Fosfatgibs til Indstrøning i Staldgødningen er et Affaldsprodukt fra Tilvirkningen af de meget koncentrerede Superfosfater, de saakaldte Dobbelsuperfosfater; det bestaaer væsentlig af Gibs og indeholder en ringe Mængde Fosforsyre, c. 4pCt. i mere eller mindre letopløselig Tilstand. Stoffet tjener til Bevarelse af Staldgødningens Kvælstofforbindelser og efter foreliggende Forsøg maa det ansees som et virksomt Beskyttelsesmiddel.

Konsulenten skulde indskrænke sig til denne korte Omtale af disse to nyere Gjødningsstoffer for yderligere end det er skeet igjennem Landbrugspressen og ad anden Vej at henlede Opmærksomheden derpaa.

Konferentsraad Tesdorpf. Jo længere man følger Professor Steins Virksomhed, de Meddelelser, han giver, og de Foredrag, han holder, jo mere maa man erkjende, at hvad der paa dette Omraade ydes, er i høj Grad værdifuldt for Land-

manden, og den bedste Tak, Landmændene kunde yde for dette Arbejde, var at følge det med Opmærksomhed og deraf uddrage positiv Vejledning, saa at de fremdeles og særlig i de nuværende trykkende Tider kunde drive deres Jord og passe deres Kreaturer saaledes, at der ikke skulde komme altfor stor Tilbagegang. I mange af Europas Kulturlande støttede Landmændene sig ene til den Erfaring, som de mente at have gjort som praktiske Landmænd, hvorimod man hos os mere og mere havde faaet Øjnene op for, hvilken Betydning det havde at benytte den Haandsrækning, som Videnskaben ydede; men Tiden forpligtede ogsaa Landmændene til at benytte alle de Hjælpemidler, som stode til Raadighed, og gjorde de det, kunde de ogsaa holde sig oven Vande.

Fra Konsulent P. Nielsen var indkommet en udførlig Beretning¹⁾ om hans Virksomhed paa Plantekulturens Omraade i det forløbne Aar, i hvilket Forsøgsstationen var flyttet fra Ørslev til Tystofte. Samtlige Forsøg vare blevne udførte i samme Omfang som tidligere, ja enkelte Forsøg endogsaa betydelig udvidede. Ørslev Skolelod, som haves i Forpagtning til 1890, vil blive anvendt til Forsøg med Bælgplanter og Græsarter, medens Forsøgene med Kornarter, Rodfrugter og Kartoffler ville blive overflyttede til Forsøgsmarken ved Tystofte. Paa Filialforsøgsstationen ved Askov vare Forsøgene paabegyndte i fuld Udstrækning afvigte Foraar under Ledelse af Landbrugskandidat F. Hansen. Foruden at have besvaret en Mængde Forespørgsler havde Konsulenten i afvigte Aar holdt 12 Foredrag, hvoraf 4 i sjællandske og 8 i jyske Landboforeninger.

Docent Fjord gjorde opmærksom paa, at Hr. Nielsen ikke længere var Selskabets Konsulent, men Statens Konsulent og lønnedes som Følge deraf af Statskassen. Selskabet havde imidlertid understøttet ham i det foregaaende Aar dels for Forsøgenes Vedkommende, dels for at hans nye Forsøgsbygninger kunde blive udstyrede saaledes, som han ønskede det, og dels for at han kunde faa en Filialstation oprettet i Jylland (Askov), hvorom han havde fremsat et indtrængende Ønske, og Selskabet vilde fremdeles støtte ham, hvad denne sidste angik, endnu nogle Aar, med mindre Staten ogsaa vilde overtage den Udgift.

Konsulent B. Bøggilds Beretning om hans Virksomhed paa Mejerivæsenets Omraade omfattede Tidsrummet fra 1. April 1886 — den Dag han indtraadte i Stillingen som

Den vil blive optagen i Selskabets Aarsberetning.

Selskabets Konsulent — til Slutningen af November s. A. Af dette Tidsrum havde Konsulenten været 159 Dage paa Rejser, dels i Indlandet og dels i Udlandet. Paa en Rejse i Jylland fra 23. September til 31te Oktober besøgte Konsulenten efter Opfordring fra Foreningen af jydsk Landboforeninger særlig de Egne, hvor der er mest Interesse for at faa bedre Salgsforbindelser med England, og hvor Andelsmejerierne have faaet størst Betydning. Paa Opfordring havde Konsulenten besøgt en stor Mængde Mejerier paa Sjælland, Lolland, Falster, Bornholm og i Jylland, ligesom han ogsaa havde besvaret skriftlige og mundtlige Forespørgsler og Henvendelser.

Præsidenten. Konsulent Bøggild har paa sine første Rejser i Selskabets Tjeneste været meget virksom i Retning af at værne om den danske Smørproduktion. Man havde Mistanke om, at Kunstsmør indførtes i England under danske Mærker, og det lykkedes ogsaa Hr. Bøggild at faa konstateret, at denne Trafik blev dreven mellem Rotterdam og Harwich. Landhusholdningsselskabet gjorde derefter Regjeringen bekendt dermed, og Trafikken var standset, i alt Fald for Tiden. Konsulent Bøggild var nu atter i Udlandet paa en Undersøgelsesrejse, og det var at haabe, at hans Rejse ogsaa denne Gang maatte bringe et godt Resultat.

Om Virksomheden paa Hesteavlens Omraade aflagde Konsulent, Dyrlæge Jensen følgende Beretning: Han var bleven ansat som Selskabets Konsulent i Hesteavl den 1. April, men da hans Tid dengang var meget optagen med Udarbejdelsen af Stambøger for Hingste af jydsk Race, og hans Arbejde ved Stutterikommissionen netop falder i Foraars- og Sommertiden, ansøgte han Selskabet om at maatte være fritagen for nogen særlig Mission i den Tid. Selskabet havde ikke alene tilstaaet ham dette, men havde ogsaa udrustet ham med Midler til at besøge de overordentlige interessante og lærerige Udstillinger i Kiel og Stockholm. De nævnte Stambøger, som udarbejdedes for Foreningen af jydsk Landboforeninger, skulde Taleren have færdige til det Delegeretmøde, som Foreningen skulde afholde i Aarhus i September Maaned. Dette skete ogsaa, og med Færdiggjørelsen heraf var den Frist udløben, som Selskabet havde tilstaaet Taleren. Som Landhusholdningsselskabets Konsulent var Taleren født Medlem af den jydsk Fællesforenings Udvalg for Husdyrbrug, og da der paa Delegeretmødet var blevet vedtaget et Forslag om Oprettelsen af Avlsforeninger i Jylland, navnlig Foreninger for Hesteavl, blev der strax lagt Beslag paa ham som særlig

Sagkyndig paa dette Omraade. Der maatte, hvad denne Sag angik, saa at sige begyndes paa bar Bund, men dels ved at se hen til Kvægavlsforeningerne og dels ved at søge Belysning i udenlandske Skrifter var det lykkedes Konsulenten at udarbejde et Forslag til Bestemmelsen for en saadan Forening, som han tænkte at faa oprettet i Egnen Vest for Aarhus, og skulde der paatænkes Dannelsen af flere lignende Foreninger, vilde hans Forslag kunne tjene som Mønster for dem. Oprettelsen af saadanne Foreninger vilde være af ikke ringe Betydning. Den jyske Hesteavl havde som bekjendt et godt Omdømme i Udlandet og manglede egentlig kun en vis Garanti for at blive en endnu større Indtægtskilde, end den er, og saaledes blive en Modvægt mod de sløje Tider, som det ogsaa er for de mindre Landmænd i Jylland, hos hvem Optrættet hovedsagelig findes. — I sin Egenskab af Landhusholdningsselskabets Konsulent havde Taleren bistaat Udsendinge fra Holbæk Amts økonomiske Selskab ved Indkjøb i Jylland af Tillægsdyr af udmærket Afstamning; som bekjendt var der her paa Sjælland ikke nogen absolut gunstig Stemning for den jyske Hest, og det havde derfor ved denne Lejlighed været Taleren om at gjøre, at den rette Slags blev ført herover, for at det kunde blive Begyndelsen til hvad han anseer for en gavnlig Foranstaltning. Konsulenten rettede endelig en indtrængende Anmodning til Landboforeningerne om at henvende sig til ham i alt, hvad der angik Hesteavl, og ikke her indlade sig paa Sager, som havde sine Vanskeligheder for dem, der var ubekjendt dermed. Vel var Taleren en ny Konsulent i Landhusholdningsselskabet, men han var ikke nogen ny Mand paa Hesteavlens Omraade.

Udvalgenes Beretninger.

Om Hvede- og Bygudvalgenes Virksomhed i det forløbne Aar aflagde Cand. Sonne følgende Beretninger:

Med afvigte Høst er den fjerde Række af de Dyrkningsforsøg, som Landhusholdningsselskabets Hvedeudvalg i 1882 vedtog at udføre, blevet afsluttet, og Ordningen af disse i afvigte Aar udførte Dyrkningsforsøg have i alt væsentligt sluttet sig nøje til den Plan, der fra første Færd lagdes til Grund for de forestaaende Forsøg.

Den hidtil tilendebagte Del af disse har hovedsagelig havt til Hensigt dels at søge tilvejebragt Klarhed over den Indflydelse, som fortsat Dyrkning her i Landet udøver paa Hvedesorter, som i deres egentlige Hjemstavn ere blevne til-

passede under Klima og Jordbundsforhold, der i væsentlig Grad adskille sig fra de herværende, dels at udfinde den Evne, som forskellige Dyrkningsfaktorer maatte have til at bibringe de ulige Hvedesorter de Egenskaber, hvormed Hvedeproduktionen maa ønskes forlenet, og endelig har Opgavernes ikke mindst vigtige Del været gennem foreløbig Dyrkning og Prøvelse af talrige Hvedesorter at udfinde de Arter, der ved i fremtrædende Grad at besidde de Egenskaber, der repræsenterede Dyrkningsværdien — Foldrigdom, Haardførhed og en for Mølleindustrien tjenlig Kvalitet — synes at gjøre sig værdige til Bevarelse og videre Udbredelse som almindelig anvendt Grundlag for Hvedeproduktionen. Under Henvisning til tidligere Meddelelser vedrørende den oprindelige Plan for Hvedeforsøgenes Ordning, der som nævnt ogsaa i afvigte Aar i alt væsentligt er bleven fulgt, og særlig henvisende til det fornylig omdelte Katalogs Oversigt over de iaar udførte Forsøg, vil der næppe være Anledning til ved denne Lejlighed at fremlægge en mere detailleret Redegjørelse over disse.

Med den Iværksættelse af Hvedeudvalgets 5te Forsøgsrække, der har fundet Sted i indeværende Efteraar ere Forsøgene imidlertid indtraadte i en ny Fase, for saa vidt som disse herved ere blevene koncentrerede om en halv Snes Sorter, der ere blevene fordelte til ialt 19 Gaarde med et samlet Forsøgsareal af 180 Tdr. Land. Dels fordi de saaledes fordelte Sorter ved de foretagne Forsøg have givet tilsyneladende lovende Resultater, og dels for til næste Aar at kunne sikre sig et større Saasædskvantum af disse, har Hvedeudvalget fundet det rigtigt at forøge Størrelsen af de enkelte Forsøgsarealer for 2 Skpr. til 1 Td. Land. Da de Sorter, om hvilke Forsøgene nu altsaa hovedsagelig ere koncentrerede, hver for sig have viist en god Ydeevne, og endvidere Dommerne ved Hvedeudstillingen specielt have fremhævet 7 af disse Sorter paa Grund af deres tilsyneladende gode Egenskaber som Raa-vare for Mølleindustrien, tør der altsaa næres Haab om, at dette Forsøg i Tilfælde af en heldig Aargang vil kunne yde et væsentligt Bidrag til en praktisk Løsning af Spørgsmaalet om, hvilke Hvedesorter det under de forskellige Forhold her i Landet maa ansees for rettest at benytte, samtidig med at Høsten tør ventes at ville levere et anseligt Kvantum Saasæd af de Sorter, der maatte befindes værdige til videre Udbredelse.

Sideordnet med nævnte Forsøg er det sædvanlige Forsøg paa Lyngby Forsøgsmark med Udsæd af en Del Hvedesorter til forskjellig Tid og under Anvendelse af forskjellig Saamængde blevet iværksat i indeværende Efteraar.

Endnu maa bemærkes, at det ved Forsøgene indvundne Materiale iaar som hidtil er fremlagt for Offentligheden i en samlet Udstilling, samt at en stor Del af Hvedeprøverne saa vel som Melet af disse er blevet kemisk undersøgt, ligesom Udvalgets Kemiker har fortsat Bagningsforsøgene med forskellige Melarter, der ere udmalede paa Udvalgets Forsøgs-mølle, uden at det dog endnu fuldstændig er lykkedes at overvinde de Vanskeligheder, der ere forbundne med Tilvejebringelsen af en Bagerovn, der tilfredsstiller alle de Fordringer, der i saa Henseende maa stilles. for at Bagningsresultaterne kunne fremtræde som et fyldestgørende Udtryk for de respektive Melarters Bagningsværdi.

Angaaende Maltbygudvalgets Virksomhed i det forløbne Aar vil der under Henvisning til det omdelte Katalogs Meddelelser ej heller være Anledning til en i Detaillerne gaaende Redegjørelse, saa meget mere som det ogsaa her i alt væsentligt er den oprindelig vedtagne Forsøgsplan, der har tjent som Rettesnor for den udførte 4de Forsøgsrække. Denne har derfor omfattet de sædvanlige Dyrkningsforsøg med en halv Snes forskellige Bygvarieteter, der i Foraaret fordeltes fra Udvalget til 10 Gaarde i Landets forskellige Egne, dernæst Høstmaade- og Modenhedsforsøg samt kombinerede Høstmaade- og Modenhedsforsøg udførte ved Assistenten, endvidere Dyrkningsforsøg med Lerchenborgbyg, der fordeltes til 30 — fortrinsvis mindre — Jordbrugere, samt endelig Dyrkningsforsøg i Lyngby med Udsæd af en halv Snes Varieteter til forskjellige Tidspunkter og med forskjellig Udsædsmængde. Det ved disse Forsøg indvundne Materiale har som sædvanlig været udstillet og underkastet fagmæssig Bedømmelse.

Om Resultatet af Dyrkningsforsøgene saavel som af Bedømmelsen indeholder det omdelte Katalog Meddelelse og hertil skal angaaende de iaar udførte Forsøg kun tilføjes den Bemærkning, at kemiske Analyser af en Del Bygprøvers Kvælstof- og Vandindhold ere blevne foretagne.

Maltbygudvalget paatænker næste Aar at udføre Forsøgene paa omtrent samme Maade som hidtil i Forventning om, at Udvalgets Virksomhed maa møde den samme Støtte som hidtil hos de Jordbrugere, hvis værdifulde Bistand i de forløbne 4 Aar har været paakaldt. Dog ville Forholdene mulig nødvendiggjøre en væsentlig Modifikation i den i de sidste 2 Aar fulgte Forsøgsplan, for saa vidt som Maltbygudvalgets knappe Midler næppe ville tillade en fornyet Fordeling af Saasæd af Lerchenborgbyg til de Jordbrugere, som

ønske ad denne Vej at forsøge Dyrkning af en god Chevalierbygvarietet. I de sidst forløbne 2 Aar har Udvalget fordelt Saasæd af Lerchenborgbyg til 500, særlig mindre Jordbrugere med et særdeles tilfredsstillende Resultat. Det maa imidlertid kun beklages, at der herved er tæret saa stærkt paa Maltbygudvalgets Midler, at en Indstilling af denne Forsøgsrække i det kommende Aar her vil vise sig uundgaaelig nødvendig, hvis Udgifterne ved Forsøgene ikke skulle overskride det paa Budgettet opførte Beløb, ialt 5000 Kr.

Endnu maa meddeles, at Maltbygudvalget ved Indsamling af gode danske Maltbygprøver af dette Aars Høst har truffet forberedende Skridt til Fremstilling af dansk Maltbyg i Udlandet, særlig England. En gunstig Lejlighed til en saadan Fremstilling byder sig ved den internationale Udstilling, som afholdes i Newcastle næste Sommer, en Lejlighed, som Maltbygudvalget foreløbig paatænker at benytte.

Præsidenten. Hovedsagen ved Forsøgene er at finde de Maltbygsorter, som særlig egne sig for Dyrkning i Danmark, men ved Siden deraf kommer ogsaa den Opgave, der ogsaa er af Vigtighed, at søge at udbrede Interessen for Dyrkningen af gode Sorter, og det maatte derfor betragtes som glædeligt, at Uddelingen af Saasæd til de ca. 500 især mindre Jordbrugere havde bragt et overordentlig godt Resultat. Ønskeligt vilde det selvfølgelig have været, om Udvalget vedblivende kunde have været i Stand til at foretage en lignende Uddeling. I de senere Aar var Afsætningen af Byg til England gaaet tilbage, og Hr. Sonne havde derfor været i England for at underøge Forholdene og se, hvad der kunde gøres for atter at skaffe prima dansk Byg Indpas paa det engelske Marked.

Konferentsraad Tesdorpf. Ikke for nogen Kornsorts Vedkommende havde Konkurrencen været saa stærk som for Hveden. Amerikas, Australiens og lignende Produktionssteders Konkurrence paa Hvedemarkedet følte overordentlig stærkt og var saa meget alvorligere, som Landmændene i den sidste halve Snes Aar og med god Grund havde lagt sig efter Squarehead-Hveden, som imidlertid kun havde nydt liden Anerkjendelse og var bleven strængt bedømt baade af Møllerne i Indlandet og af Møllerne i Udlandet. Siden man her havde indført Squarehead-Hveden, havde man saa godt som mistet det engelske Marked baade for Hvede og Hvedemeel. Ogsaa i Nordtyskland havde man tidligere hørt stærke Udtalelser mod Squarehead-Hveden, men disse vare nu blevne en Del modificerede. Fra England, hvor man var mere konservativ

i sin Uvillie mod Squarehead-Hveden, var der imidlertid iaar kommen Efterspørgsel efter Hvede herfra, og der var bleven afskibet den ene Ladning efter den anden, hvilket var et lysende Punkt for Tiden paa Landmandens Horisont. — Hvede- og Bygforsøgene vare noget af det prisværdigste, som Landhusholdningsselskabet med Understøttelse fra Statens Side havde udført i de sidste 5 Aar; Forsøgene kunde imidlertid ikke afsluttes endnu, og man maatte derfor rette en bestemt Anmodning til den lovgivende Magt om ikke at lade Arbejdet være halvgjort, men fremdeles at yde sin Assistance til Forsøgenes Fortsættelse.

Propriet. Kirketerp vilde henstille til Udvalget, om det ikke, naar det ikke kunde vedblive at uddele Saasæd gratis, da kunde paatage sig at være Mellemand og skaffe dem, der maatte ønske at kjøbe Byg til Udsæd, en virkelig god Vare og saaledes ad den Vej være hjælpsom.

Præsidenten. Spørgsmaalet havde været fremme i Udvalget, men man nærede Frygt for, at Interessen for Sagen ikke skulde være saa stor, naar man forlangte Betaling, som naar man uddelte gratis.

Cand. Sonne mente, at det var en lidt farlig Vej at komme ind paa. Naar Udvalget fordelte Saasæd mod Betaling, fik det let Udseende af, at Udvalget identificerede sig med de Varieteter, det tilbød til Salg; slikt var der derimod ikke Tale om, naar Udvalget fordelte Saasæd gratis, idet der da kun var Tale om Forsøg.

Præsidenten var af samme Anskuelse. Det fik let Udseende af, at Udvalget gjorde Reklame for de Varieteter det solgte, men Udvalget skulde gjerne have sin Opmærksomhed henvendt paa Sagen. Til Dommerne ved Udstillingen udtalte han en Tak for det overordentlige besværlige Arbejde, de havde udført, og til Landmændene en Tak, fordi de saa udmærket havde støttet Forsøgene. —

Fra Formanden for Frøkontrollens Tilsynsraad, Professor Jørgensen, forelaa følgende Meddelelse:

»Som Formand for Tilsynsraadet for dansk Frøkontrol har jeg herved den Ære at meddele en kort Beretning om Virksomheden i 1886.

Jeg maa først fremhæve det store Tab, som Tilsynsraadet har havt ved Docent Samsø-Lund's Død i Foraaret. Ved sin store Sagkundskab og nøje Kjendskab til Frøkontrollens Enkeltheder var han en vigtig Støtte ved Forhandlingerne, og som Sekretær for Raadet var han ved sin Nidkærhed og Nøj-

agtighed til stor Hjælp. Efter hans Død har Docent Rostrup overtaget Sekretærposten.

Da Frøkontrollen nu har et velindrettet Lokale, som er Bestyrerens Ejendom, og har et veløvet Personale, kan Arbejdet udføres baade lettere og nøjagtigere. I dette Aar er et lille Bevægelsesapparat indrettet ved Hjælp af Vandtryk, hvorved et lille Rysteapparat kan holdes i Bevægelse.

I Løbet af Aaret har Tilsynsraadet afholdt 9 Møder, hvoraf 6 i Frøkontrollens Lokale paa Harsdorfsvej væsentlig have bestaaet i Forhandlinger med Bestyreren om Frøkontrollens Arbejder saaledes: Anvendelsen af det Frøkontrollen ydede Statsbidrag, Drøftelse af forbedrede Arbejdsmaader for at imødekomme nogle fra Frøhandelens Side fremførte Ønsker, den retteste Beregning af Spireevnen, Betydning af »haarde« Korn, Indførelse af en forandret Beregning i det tilladelige Spillerum for Renhed og Spireevne, Sækkenes forsvarlige Plombering, mange Frøhandlers Afbenyttelse af Betegnelsen: »kontrolleret« Frø etc. etc.

I flere Tilfælde er Enighed bragt tilveje mellem Bestyreren og Tilsynsraadet, dog lykkedes det ikke altid, og Uoverensstemmelsen bestaaer endnu.«

Bestyrer Møller-Holst mente, at det var en mild Fremstilling af den Uoverensstemmelse, der var mellem Tilsynsraadet og ham, og vilde bede Præsidiet og Landhusholdningsselskabet paa Landbrugets Vegne at have Opmærksomheden en Smule henvendt paa denne Sag, inden det var for silde. —

Aarsberetning om Fond til Landmænds Uddannelse¹⁾ aflagdes af Fondens Sekretær, Bestyrer Møller-Holst.

Fondens Indtægter i det forløbne Aar havde udgjort 877 Kr. 99 Øre. Der var indkommet 12 Ansøgninger, hvoraf de 10 angik Understøttelse til et Ophold ved Landbohøjskolen, 1 Understøttelse til at uddannes til Mejerist og 1 Understøttelse til en landøkonomisk Rejse i afvigte Sommer. De to sidste Ansøgninger bevilgedes med henholdsvis 100 Kr. og 240 Kr., og af de 10 øvrige Ansøgninger bevilgedes de 3 med 160 Kr. hver og en fjerde med 50 Kr. Til næste Aar bliver der saaledes at overføre et Overskud af 7 Kr. 99 Øre.

Docent Fjord, som nu indtog Forsædet, da Greve Danneskjold-Samsø maatte forlade Mødet, gav følgende

¹⁾ Beretningen vil blive optagen in extenso i Landhusholdningsselskabets Aarsberetning.

Meddelelser fra Præsidiets.

Fra Indenrigsministeriet var der ved Skrivelse af 22de Febr. blevet rettet en Anmodning til Landhusholdningsselskabet om at udtale sig om Betydningen af en udvidet Dampskibsforbindelse mellem Esbjerg og England, hvorom der var blevet andraget af de samvirkende sjællandske Landboforeninger. Omtrent samtidig var der direkte til Selskabet kommet en lignende Anmodning fra Foreningen af jydsk Landboforeninger, som fremsendte et dertil indkommet Andragende fra Bestyrelsen for Landboforeningen for Ribe Amts nordre Del. Landhusholdningsselskabet efterkom disse Anmodninger; der besluttedes at foranledige en Enquête paa samtlige de Omraader, hvorom der her kunde være Tale, skriftlige Erklæringer indhentedes, og Møder af Sagkyndige afholdtes i Kjøbenhavn og i Fredericia, og som Grundlag for Forhandlingerne indsamledes statistiske Oplysninger om Udførsel, Fragttaxter, Fordelingen af Varerne i England og lignende. Forhandlingerne paa de Møder, der holdtes (i Kjøbenhavn d. 3. og 16. Marts, i Fredericia den 30. og 31. Marts), bleve udførlig refererede, og et Resumé heraf udarbejdet for de enkelte Varers Vedkommende: Kvæg, Æg, Flæsk, Fisk, Havesager og Mælk. For Smørrets Vedkommende kom der fyldige Udtalelser baade for og mod en udvidet Dampskibsforbindelse, og da der, medens man havde denne Sag under Forhandling, var bleven nedsat en Kommission med det Hverv at tage de Kunstmørret, Smørproduktionen og Smørhandelen vedrørende Spørgsmaal under Overvejelse, tog Selskabet ikke Standpunkt i denne Sag, hvortil det for øvrigt heller ikke var opfordret, men anmodede Ministeriet om at tilstille den nævnte Kommission det indsamlede Materiale, hvilken Anmodning blev efterkommet af Ministeriet, der ligeledes billigede, at saavel Forhandlingerne som det indsamlede Materiale og det udarbejdede Resumé, der indsendtes den 16de Juni, blev trykket og omdelt til Selskabets Medlemmer samt gennem Boghandelen gjort tilgængelig for Enhver, der ønskede at gjøre sig nærmere bekendt dermed. Ministeriet havde endnu ikke, saa vidt man vidste, taget nogen Beslutning i denne Sag.

Fra Foreningen af jydsk Landboforeninger modtog Selskabet i Efteraaret 1885 en Opfordring til at anbefale Regjeringen Oprettelsen af et Landbrugsdepartement. Bestyrelsesraadet havde nedsat et Udvalg til Sagens Behandling, hvilket Udvalg tillige skulde tage Spørgsmaalene om mulige Ændringer i Selskabets Organisation under Overvejelse. Et Forslag om Oprettelsen af et Landbrugsraad fandt Tilslutning

fra Bestyrelsesraadet og sendtes da fra Selskabet ud til Fællesforeningerne samtidig med, at de anmodedes om at vælge Delegerede til sammen med Selskabets Udvalg at drøfte Sagen videre. I dette saaledes forstærkede Udvalg var der imidlertid efter gjentagen Forhandling, og uagtet Bestyrelsesraadet, som i Mellemtiden mellem Udvalgets Forhandlinger paa ny havde havt Sagen for, havde viist væsentlig Imødekommen, ikke opnaaet Enighed om Sagens Ordning, og paa den jyske Fællesforenings Delegeretmøde i Efteraaret vedtoges det med stor Stemmeferlighed at henlægge Forslaget indtil videre. Om de øvrige Fællesforeninger, der ogsaa skulle have Sagen for, ville følge den jyske Fællesforening, maa Fremtiden vise.

Om et af Foreningen af jyske Landboforeninger til Regjeringen indsendt Forslag om Ændringer i Husdyrloven af 1880 havde Regjeringen ønsket Selskabets Betænkning. Forslaget havde været behandlet af Bestyrelsesraadet og Fællesforeningerne og var derefter indsendt til Ministeriet, som havde forelagt Sagen for Landstinget, der alt havde undergivet den to Behandlinger. Ministeriet havde ved sit forelagte Forslag i det væsentlige fulgt Selskabets af Fællesforeningerne tiltraadte Forslag, ved hvilket man havde søgt at skaffe en langt større Statsunderstøttelse til Husdyravlen og Husdyrbruget end hidtil. Man havde søgt at udvide de Retninger, hvori der skal kunne virkes for Husdyrholdets Fremme, og navnlig optaget Husdyrbrug ved Siden af Husdyravl, men iøvigt havde man ændret saa lidt som muligt ved den bestaaende Lov, som ellers var vel ordnet og nu kjendt af Folk.

Selskabet havde i sin Tid andraget hos Regjeringen om, at der maatte blive givet Landbruget saa vel som de andre borgerligere Erhverv Lejlighed til at udtale sig om Fartplaner og Fragttaxter ved Jærnbannerne, naar saadanne skulle ændres, og havde i denne Anledning henvist til det tyske Jærnbane raad. Ved kgl. Anordning af 29. Septbr. d. A. var nu et Jærnbane raad bleven oprettet og Landhusholdningsselskabet bemyndiget til at besætte 5 af Raadets 23 Pladser. I et for kort Tid siden afholdt ekstraordinært Bestyrelsesmøde var forhandlet og vedtaget en Liste over de Mænd, Selskabet for sit Vedkommende ønskede skulde have Sæde i Raadet.

I Henhold til Selskabets Love skal Selskabets Kapitalformue og andre Pengemidler være anbragt paa et Indskrivningsbevis i Statskassen, og følgelig vilde i Henhold til den udkomne Lov om Konvertering af Statsgjælden det nuværende Indskrivningsbevis til 4 pCt. være at ombytte med et nyt til $3\frac{1}{2}$ pCt. Selskabet vilde saaledes fremtidig aarlig

have en Mindreindtægt af 1500 Kr., hvilket vilde have Indflydelse paa dets Virksomhed, men efter Lovenes Bestemmelse er Selskabet bundet, enten det er fornuftigt eller ej, til at foretage en saadan Konvertering.

Virksomhedsplanen og Budgettet for Regnskabsaaet fra 1. April 1887 til 31. Marts 1888, begge i den Form, hvori de vare godkendte af Bestyrelsesraadet, sattes derpaa under Forhandling.

Budgettet var saalydende:

Indtægt:

Konto.	Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1887	„ Kr.
A.	Medlemskontingenter	18400	-
B.	Renter af Selskabets Aktiver	10216	-
C.	a. Statskassens Tilskud	3200	Kr.
	b. do. til en Konsulent i Agrikulturkemi	3000	-
	c. do. til Hvededyrkningsforsøg	4000	-
	d. do. til Maltbygdyrkningsforsøg	4000	-
	e. do. til Huslejegdøjgjørelse	2000	-
		16200	-
D.	Bidrag fra det Classenske Fideikommiss	2000	-
E.	Etatsraad Schous Legat	200	-
F.	Grosserer G. Buscks Legat til Præmier ved Mælkeriudstillinger, særlig for Exportost	88	-
G.	Grosserer N. F. Muncks Legat til Præmier for Redskaber og Maskiner	54	-
H.	Forskjellige Indtægter, navnlig Salg af Bøger	1442	-
		48600	Kr.

Udgift:

Udgifterne ville være dels 24420 Kr. faste Udgifter, dels 24180 Kr. kalkulatoriske i Henhold til følgende Fordeling:

Konto.			
1.	Udarbejdelse og Trykning af landøkonomiske Skrifter	1200	Kr. kalkul.
2.	Anskaffelse af landøkonomiske og naturvidenskabelige Skrifter til Uddeling	6500	- kalkul.
3.	Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder	700	- kalkul.
4.	Agrikulturkemisk Virksomhed:		
	a. Konsulentens Honorar og Rejser	3000	- fast.
	b. Kemiske Undersøgelser.	500	- kalkul.
5.	Plantekulturens Fremme:		
	a. Konsulentens Virksomhed	1000	- kalkul.
	b. Hvedeudvalgets Virksomhed	6500	- fast.
	c. Bygudvalgets Virksomhed	5000	- fast.
	d. Dansk Frøkontrols Virksomhed	500	- kalkul.
	e. Foreningen for Kulturplanternes Forbedring	500	- fast.
6.	Husdyrbrugets Fremme	3000	- kalkul.
7.	Mælkeribugets Fremme	3000	- kalkul.
8.	Undersøgelsesrejser	800	- kalkul.
		32200	Kr.

	Transport...	32200	Kr.
9.	Selskabets Lærlinger	500	- kalkul.
10.	Hædersbelønninger for Landboflid	300	- kalkul.
11.	Landbrugets Binæringer	200	- kalkul.
12.	Udstillinger	500	- kalkul.
13.	Færøerne, Island og Grønland.....	800	- kalkul.
14.	Lønninger og Enkeunderstøttelser	8140	- fast.
15.	Regnskabsføring	1080	- fast.
16.	Fragt og Porto	600	- kalkul.
17.	Kontorudgifter, Bekjendtgjørelser, Brændsel o. s. v.	1500	- kalkul.
18.	Husleje og Inventar.....	2200	- kalkul.
19.	Uforudsete Udgifter	480	- kalkul.
20.	Afdrag paa Laan af Reservefond.....	200	- fast.
		<hr/>	
		48600	Kr.

Redaktør Petersen spurgte Præsidiets, om det ikke var muligt, at der kunde træffes en Ordning, hvorved Selskabets Medlemmer kunde faa Adgang til Selskabets Bibliothek, saaledes at Bøgerne dels kunde læses paa Stedet, men heldigt vilde det være, om Selskabet kunde komme ind paa ikke alene at aabne Medlemmerne Adgang til at læse de Skrifter, hvoraf det er i Besiddelse, men ogsaa at faa indrettet en Læsestue. Da en saadan Foranstaltning rimeligvis vilde kræve Udgifter, havde Taleren troet det rettest at fremkomme med sin Bemærkning herom ved Budgetforhandlingen.

Docent Fjord. Præsidiets kunde meget godt indse det Ønskelige i en saadan Foranstaltning som den af Hr. Petersen omtalte, og naar Selskabet fik sin egen Bygning, vilde der naturligvis ogsaa blive indrettet et Landbrugsbibliothek med tilhørende Læsesal. Som Forholdene nu vare, var det næppe muligt at gjøre noget Skridt i den Retning; der var ikke en eneste Øre til Raadighed i saa Henseende. Præsidiets skulde imidlertid have sin Opmærksomhed henvendt paa Sagen, men forøvrigt vilde vistnok de enkelte Medlemmer, der maatte ønske en eller anden Bog til Laans fra Bibliotheket, møde al mulig Velvillie hos Sekretæren.

Sekretærens Udtalelse til Hr. Petersen havde nærmest gaaet ud paa, at Landhusholdningsselskabets Bibliothek betragtedes som et Haandbibliothek for Bestyrelsen; som saadant havde Taleren modtaget det fra Professor Jørgensen; det var Traditionen, der knyttede sig til det. Efter Flytningen fra Prinsens Palais vare en Del Bøger af Mangel paa

Skabe bleven nedpakket, men de kunde let gjøres tilgængelige ved Anskaffelsen af nogle Reoler, og Muligheden af at kunne faa Bøger til Laans fra Bibliotheket vilde i al Fald ikke kunne medføre nogen betydelig Udgift; derimod vilde videregaaende Foranstaltninger med Læsestue, som skulde holdes aaben til bestemt Tid, selvfølgelig kræve betydelig forøget Udgift og naturligvis ogsaa et langt større Bogapparat end det, Selskabet i Øjeblikket er i Besiddelse af.

Redaktør Petersen skulde blot fremhæve, at det var meget naturligt, om den »landøkonomiske Læseforening« kunde have Støtte hos Selskabet og ikke være nødt til at ty andre Steder hen som nu til Industriforeningen, hvilket paabyrdede den førstnævnte Forenings Medlemmer den forøgede Udgift med ogsaa at være Medlemmer af sidstnævnte Forening. Det var meget beklageligt, at baade Mangel paa Plads og Mangel paa Penge gjorde det umuligt for Landhusholdningsselskabet at imødekomme den stærke Trang, der sikkert er tilstede i Retning af at faa oprettet en Læsesal for landøkonomisk Læsning, og det maatte, troede Taleren, være en Grund mere til at Landhusholdningsselskabet snarest mulig lod udgaa en Opfordring om Hjælp til, at Selskabet kunde faa sit eget Hus.

Docent Fjæld. Efterat Konferentsraad Tesdorpf for et Aar siden havde lagt Grundstenen til Selskabets Bygning, og flere andre Bidragydere havde føjet Bidrag dertil, blev det vedtaget af Bestyrelsesraadet, at der skulde udstedes en Opfordring til Selskabets Medlemmer om at yde Bidrag til en Bygning for Selskabet. Paa Grund af de trykkende Tider havde man imidlertid ikke fundet det rigtigt at udsende Opfordringen. Skulde der kun indkomme et mindre Beløb, kunde det maaske snarere skade end gavne Sagen.

Proprietær Kirketerp havde det gjort ondt, at Sagen var bleven lagt ad acta. Det var ønskeligt, om Opfordringen til at yde Bidrag til et Hjem her i Kjøbenhavn for Landbruget snart kunde udgaa. Mulighed var der ogsaa for, at Staten vilde række Foretagendet en hjælpsom Haand.

Docent Fjæld vidste ikke, paa hvilken Grund Propr. Kirketerp byggede sit Haab om, at der var Udsigt til, at Selskabet vilde faa en betydelig Støtte fra Staten til Byggeforetagendet. Selskabet havde andraget om at faa Erstatning for den Fribolig, det i 114 Aar havde havt i Prinsens Palæ, og som var det tilsagt af 4 Konger, men desuagtet havde den bevilgende Myndighed ikke fundet Anledning til at komme dette Andragende fuldt i Møde. Hvis man turde gjøre

sig Haab om, at en Opfordring til at yde Bidrag til Sagens Fremme skulde indbringe 150,000 Kr., vilde det ganske vist give Præsidiets Mod til at gaa til den bevilgende Myndighed med et Andragende om ogsaa at erholde et Bidrag fra Statens Side.

Professor Segelcke vilde som en af dem, der ofte havde talt for, at Selskabet skulde se at faa sit eget Hjem, benytte Lejligheden til at sige, at det vilde være meget urigtigt at vente paa, at der skulde komme et Tidspunkt, paa hvilket man strax efter Udstedelsen af Indbydelsen skulde faa tegnet Bidrag til et Beløb af 150,000 Kr. Skulde man vente paa, at et saadant Tidspunkt skulde komme, kunde man vistnok komme til at vente 100 Aar endnu. Man maa være glad ved, om Indbydelsen, naar den bliver udstedt, bliver besvaret nogenlunde; Opfordringen til at tegne Bidrag kunde da gjentages, og for hver Gang det skete, vilde der indkomme mere og mere. Det var vistnok den Vej, andre Foreninger selv i mindre Byer havde fulgt og derved naaet et godt Resultat, og man skulde da tro, at Landhusholdningsselskabet ogsaa kunde gjøre det.

Docent Fjord. Landhusholdningsselskabet kunde nok rejse sig en Bygning paa Kredit, men det vilde det ikke. Skulde man ved en Afstemning her ville lægge et Tryk paa Præsidiets og Bestyrelsesraadet, til at fremkomme med Indbydelse til at tegne Bidrag til Bygningen, paatog man sig ogsaa Forpligtelsen til hver i sin Kreds at virke for at skaffe Bidrag tilveje. Præsidiets fandt ikke Tiden heldig til at fremkomme med en saadan Opfordring; man var ængstelig for derved snarere at skade end at gavne Sagen.

Da Ingen udtalte sig mod Virksomhedsplanen eller Budgettet, dets enkelte Poster eller som Helhed, gik man til Afstemning, hvorved saavel Virksomhedsplanen som Budgettet vedtoges enstemmig.

Dagsordenen var hermed udtømt, hvorpaa Generalforsamlingen hævedes.

**Lov af 1ste April 1887 om Foranstaltninger
til
Husdyravlens og Husdyrbrugets Fremme.**

§ 1.

Til Understøttelse af Foranstaltninger til Fremme af Husdyravlen og Husdyrbruget udredes aarligt af Statskassen en Sum af indtil 200,000 Kr., nemlig:

1. I Tilskud til Præmier for de bedste Tillægsdyr ved Landboforeningers og andre landøkonomiske Foreningers Dyrskuer indtil 60,000 Kr., hvoraf 10,000 Kr. forlods til Følhopper;

2. Til Uddeling af Præmier for Hingste og Tyre ved Distriktsskuer en Sum af indtil 80,000 Kr.;

3. I Tilskud til Præmier ved Fællesskuer for Hingste og Tyre, samt eventuelt ved lignende Skuer for Fjerkræ- og Biavl, en Sum af indtil 10,000 Kr.; og

4. Til Understøttelse af Foranstaltninger, der paa anden Maade sigte til Husdyravlens og Husdyrbrugets Fremme, en Sum af indtil 50,000 Kr.

§ 2.

Det i § 1 under Nr. 1 nævnte Beløb fordeles af Indenrigsministeren mellem de Landboforeninger og andre landøkonomiske Foreninger, der virke for Husdyravlens og Husdyrbrugets Fremme, i Forhold til de Beløb, de selv udrede til saadant Øjemed; dog saaledes:

at ingen Forening, der ikke har bestaaet et Aar og ikke tæller mindst 150 Medlemmer med aarligt Bidrag af mindst 300 Kr., kan erholde Tilskud;

at ingen Forening erholder større Tilskud af Statskassen end den selv udreder, og

at Tilskudet i Kroner ikke maa overstige det firedobbelte af Tallet paa Foreningens bidragydende Medlemmer.

Beløbene anvendes til Præmier for 2 og 3 Aars Hingste, Hopper, 1—3 Aars Tyre, Køer, Kvier, Samlinger af Kvæg af eget Tillæg af eget Tillæg, Svin, Faar, Geder, Fjerkræ og Biavl.

Ved Præmieuddelingen bliver under iøvrigt lige Vilkaar fortrinsvis at tage Hensyn til Dyr, forsynede med paalidelige Stamtavler, og hørende til gode og stedvante Racer og Stammer. Det bliver derhos at paase, at der ikke tilkjendes Præmie for Dyr, der i samme Aar ere præmierede ved et andet Dyrskue af samme Klasse.

Præmieuddelingen skeer ved de af de enkelte Foreninger eller flere af disse i Samling afholdte Dyrskuer af Dommerudvalg, der vælges af Foreningerne selv. De Foreninger, der ønske at komme i Betragtning ved Fordelingen af Statskassens Tilskud, have inden Udgangen af Marts Maaned at gjøre Indberetning herom til Indenrigsministeren, ledsaget af Oplysning om, hvorvidt de fyldestgjøre Betingelserne for overhovedet at erholde et saadant Tilskud, samt om Størrelsen af det Beløb, de have bestemt i det paagældende Aar af egne Midler at anvende til Præmieuddeling.

Tiden for Dyrskuernes Afholdelse berammes af Foreningerne selv efter Forhandling med vedkommende Statsdyrskekommisærer (jfr. § 7). Præmierne maa ikkun gives til saadanne Dyr, der opgives at ville blive tilstede i Landet som Tillægsdyr.

De nærmere Regler for Præmieuddelingen bestemmes iøvrigt af Foreningerne selv. Ved enhver Præmieuddeling skal der føres en Protokol, hvori alle de Dyr, der præmiebelønnes, blive at indtegne med en kort Beskrivelse af deres Herkomst og Egenskaber efter et af Indenrigsministeren foreskrevet Skema. En Udskrift af denne Protokol bliver tilligemed Regnskabet over de uddelte Præmier inden hvert Aars November Maaned at tilstille den nævnte Minister.

§ 3.

Af det i § 1 under Nr. 2 opførte Beløb kan anvendes til Uddeling af Præmier for Hingste ved Distriktsskuer indtil 50,000 Kr.

Til Hovedpræmier kunne kun Hingste over 5 Aar, der ere fuldt avledygtige, konkurrere, medens der for 4-aarige Hingste, der skjønnes særlig egnede til at bevares som Til-lægsdyr, udsættes Bevaringspræmier.

Ligeledes udredes af det i § 1 under Nr. 2 nævnte Beløb indtil 30,000 Kr. til Præmier for Tyre ved Distriktsskuer.

Til Præmie kunne kun Tyre over 3 Aar, men endnu i kraftig, avledygtig Alder, konkurrere.

Disse Præmier uddeles ved aarlige Skuer, med Hensyn til hvilke Landet inddeles i efternævnte 13 Distrikter: 1) Sjælland med tilhørende Øer; 2) Fyen med tilhørende Øer; 3) Lolland og Falster med tilhørende Øer; 4) Bornholm; 5) Hjørring Amt; 6) Aalborg Amt; 7) Viborg Amt; 8) Thisted Amt; 9) Ringkjøbing Amt; 10) Ribe Amt; 11) Vejle Amt; 12) Aarhus Amt og 13) Randers Amt. Mindre Forandringer i Grænserne mellem Distrikterne kunne foretages af Indenrigsministeren.

I ethvert Distrikt afholdes aarlig et Hingsteskue, hvorimod Distrikstyreskuekommissionerne i et eller flere til hinanden grænsende Distrikter kunne, naar Forholdene gjøre det ønskeligt, lade afholde aarlige Tyreskuer for mindre Kredse, hvis Antal dog ikke maa overstige det Antal af Amsraads-kredse, der findes i vedkommende Distrikt eller Distrikter, og hvis Grænser saa vidt muligt skulle være Amsraadskredsenes, saafremt ikke Hensynet til Kvægbestandens Art eller geografiske Forhold betinge andre Grænser. Denne Kredsinddeling maa godkjendes af Indenrigsministeren, inden den træder i Kraft, og vil kun med Sammes Samtykke kunne ændres efter et ordinært nyt Valg til Tyreskuekommissionerne (§ 4).

De af Statskassen til Hingste- og Tyrepræmier bevilgede Beløb fordeles af Indenrigsministeren mellem Distrikterne. Ved Fordelingen bliver foruden til Distriktsskuekommissionernes Indberetninger og Indstillinger tillige at tage Hensyn til

det indbyrdes Forhold mellem Distrikternes Heste- og Kvægbestand, særlig, forsaavidt de fornødne Oplysninger foreligge, til Tallet af de i hvert Distrikt tillagte Føl og Kalve.

§ 4.

Distriktsskuerne forestaaes henholdsvis af en Hingsteskuue og en Tyreskuekommission, hvis Formand udnævnes af Indenrigsministeren, og hvis øvrige Medlemmer vælges paa 3 Aar af Amtsraadene blandt de Mænd, der foreslaas af de nedenævnte Landboforeninger. Naar et Hingsteskuuedistrikt ikkun omfatter en enkelt Amtsraadskreds, vælger Amtsraadet 2 Medlemmer og 2 Suppleanter, hvorimod der, naar der findes flere Amtsraadskredse i Distriktet, af hvert Amtsraad kun vælges 1 Medlem og 1 Suppleant. Til Tyreskuekommissionen vælges 2 Medlemmer og 2 Suppleanter af hvert af de i Distriktet værende Amtsraad. Staa Stemmerne lige, afgjøres Valget ved Lodtrækning. — Tre Maaneder forud for hvert Valg opfordrer Amtmanden hver af de Landboforeninger i Amtsraadskredsen, der have 150 bidragydende Medlemmer, og som Aaret forud af egne Midler have anvendt mindst 300 Kr. til Præmier, og som afholde aarligt Dyrskue, til skriftlig at foreslaa et ligesaa stort Antal Medlemmer og Suppleanter, som Amtsraadet skal vælge, og blandt disse bliver dettes Valg at foretage; er der kun en Landboforening i Amtsraadskredsen, skal denne foreslaa dobbelt saa mange Medlemmer og Suppleanter, som Amtsraadet skal vælge. Hver Hingsteskuue og hver Tyreskuekommission vælger af sin Midte en Sekretær, der fungerer, indtil det følgende Aars Hingste- eller Tyreskue er afholdt.

§ 5.

Hingste- og Tyreskuekommissionerne tage Bestemmelse om Antallet og Størrelsen af Præmierne, om Reglerne for Præmieuddelingen samt om Stedet, hvor vedkommende Skue skal afholdes, og om de dertil nødvendige Omkostninger.

Disse Bestemmelser saavel som de Forandringer i eller Tillæg til samme, som Kommissionerne maatte beslutte, foranledige de bragt til offentlig Kundskab.

Kommissionerne foretage Bedømmelsen af de ved henholds-

vis Hingste- og Tyreskuerne fremstillede Dyr og uddele de udsatte Præmier, ved hvis Uddeling fortrinsvis bliver at tage Hensyn til Dyr, der ere forsynede med paalidelige Stamtavler. Ved Præmieringen bliver foruden hertil ogsaa at tage Hensyn til Beskaffenheden af det præmieæskende Dyrs Afkom. Hvor der i et Distrikt afholdes flere Tyreskuer, kunne Tyreskuekommissionens Medlemmer fordele Bedømmelsen mellem sig, dog saaledes, at stædse mindst to Medlemmer foruden Formanden deltage i samme.

Enhver Hingst, der tilkjendes Hovedpræmie, og enhver Tyr, der præmieres, skal bære Kommissionens Mærke.

Den, der modtager en Præmie, paatager sig derved Forpligtelse til at lade det belønnede Dyr forblive og benytte til Tillæg i Landet i det mindste et Aar fra Præmieuddelingens Dato, ligesom den, der modtager en Bevaringspræmie, er pligtig til at lade den præmierede Hingst forblive ukastreret i et Aar. Tilsidesætter Præmietageren denne Forpligtelse, bliver Præmien at tilbagebetale, med mindre Indenrigsministeren erkjender, at særlige Grunde for saadan Tilsidesættelse have været tilstede. Intet Dyr kan i samme Aar præmieres ved mere end et Distriktsskue.

§ 6.

Hingste- og Tyreskuekommissionernes Formænd bestemme Tiden henholdsvis for Hingste- og Tyreskuernes Afholdelse. De lede Kommissionernes Forhandlinger og føre ved Hjælp af disses Sekretærer en Forhandlingsprotokol, der bl. a. skal indeholde en nøjagtig Beskrivelse af de Hingste eller Tyre, der tildeles Præmie, samt Oplysning om deres Herkomst og Afkom. Formændene modtage de af Statskassen til Præmier bevilgede Beløb og udbetale disse. De have derhos inden Udgangen af hvert Aars November Maaned til Indenrigsministeren at afgive en fuldstændig Beretning om Udfaldet af det afholdte Hingste- eller Tyreskue, ledsaget af en Udskrift af Forhandlingsprotokollen samt Regnskab over det Beløb, som er uddelt til Præmier og medgaaet til Hingste- eller Tyreskuets Afholdelse m. v.

Kommissionernes Sekretærer, som have at træffe alle forberedende Foranstaltninger til det følgende Aars Skuer, skulle mindst 4 Uger forinden disses Afholdelse bekendtgjøre i de mere udbredte Blade i den Kreds, for hvilken vedkommende Skue holdes, og saa vidt muligt gennem Landboforeningerne saa vel det vedtagne Sted som Tidspunktet for samme ligesom ogsaa Præmiernes Antal og Størrelse.

§ 7.

Hingste- og Tyreskuekommissionernes Formænd danne under Forsæde af en af Indenrigsministeren dertil udnævnt Mand og i Forening med mulig ansatte Statskonsulenter en Statsdyrskuekommission, gennem hvilken det i nærværende Lovs § 2 forudsatte Tilsyn med de der omhandlede Foreningers Dyrskuer udøves, idet den samlede Kommission deler Foreningerne mellem sig, saaledes at ordentligvis et Medlem af Kommissionen vil have at give Møde ved hver Forenings Skue med Ret til at deltage i de vedkommende Dommerudvalgs Forhandlinger og Afstemninger.

§ 8.

Det i § 1 under Nr. 3 anførte Beløb kan Indenrigsministeren anvende til Præmier for Hingste og Tyre ved Fællesskuer, der omfatte hele Landet eller større Dele af samme. Forsaavidt saadanne ikke afholdes, eller hele det angivne Beløb ikke hertil anvendes, kan han anvende indtil 2,000 Kr. til Præmier for Fjerkræ og Biavl ved Skuer, der omfatte hele Landet eller større Dele af samme, og som afholdes af Foreninger, der tælle mindst 600 bidragydende Medlemmer.

Alle de her nævnte Tilskud betinges af, at vedkommende Foreninger eller Udstillingskomiteer af egne Midler udrede mindst et lignende Bidrag.

Forsaavidt det i § 1 under Nr. 3 nævnte Beløb enten slet ikke eller kun delvis faaer den ovenfor angivne Anvendelse, tilfalder hele Beløbet eller den besparede Del af samme det i § 1 under 4 nævnte Formaal.

§ 9.

Den i § 1 under Nr. 4 opførte Sum kan af Indenrigsministeren anvendes til Understøttelse af Foranstaltninger, der

iværksættes af Foreninger, og som paa anden Maade end den i de foregaaende Paragrafer omhandlede Præmiering sigte til Fremme af Husdyravlen og Husdyrbruget, naar Indenrigsministeren efter indhentede Erklæringer bl. a. fra vedkommende Landboforeninger anseer dem for i en fortrinlig Grad at egne sig til at støttes af Staten, saasom: Avlsforeninger for alle eller enkelte Arter af de i § 2, 5te Stykke, nævnte Husdyr; Foreninger for Opdrætnings- og Fodringsforsøg; Foreninger til Anskaffelse og Udstationering af fortrinlige Tillægsdyr; Præmiering af hele velledede og lønnende Kvæghold; Ansættelse af private Husdyrbrugskonsulenter; Udgivelse af Stam-bøger og andre for Husdyravlen vigtige Skrifter m. m.

Der skal dog ikke til nogen af de her omhandlede Foranstaltninger kunne ydes et større Tilskud af Statskassen end Halvdelen af den Bekostning, Foranstaltningen i det paa-gjældende Aar medfører.

Avlsforeningers Formaal maa være anerkjendt som nyttigt og godt af mindst en af de i deres Virkekreds værende Landboforeninger, der opfylder de i § 2, 2det Stykke stillede Betingelser, eller af Provinsens forenede Landboforeningers Bestyrelse, medens de af Foreningerne anskaffede og udstationerede Tillægsdyr maa være fundne præmieverdige ved et Landboforenings- eller Distriktsdyrskue, forinden Tilskud overhovedet kan erholdes.

§ 10.

Loven af 2den Juli 1880 saa vel som alle tidligere Lovbestemmelser om Foranstaltninger til Husdyravlens Fremme m. v. ophæves. Nærværende Lov træder i Kraft til 1ste April 1887.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 1ste April 1887.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Ingerslev.

Agerdyrkningsberetning

fra Midten af April.

Udbyttet ved Tærskningen af Afgrøden 1886 har iaar betydelig overtruffet Forventningerne. Som meddelt i Efteraarsberetningen, havde Udsigterne for Afgrøden vexlet stærkt forrige Sommer, men da man fik den indbjerget, saa man, at den kun fyldte lidt i Laden, og den sattes i saa Henseende for hele Landets Vedkommende kun til $\frac{2}{3}$ à $\frac{3}{4}$ af en almindelig Høst til Fyld; men da man allerede den Gang ved nogle Prøvetærskninger havde seet, at den skjæppede godt, antoges det almindelig, at Kjerneudbyttet vilde nærme sig, men dog næppe naa et almindeligt Aars. Efterat Udtærskningen nu er afsluttet, den paalidelige Opgjørelse kan finde Sted og Beretningerne herom ere indkomne, viser det sig imidlertid, at Kornudbyttet ikke blot naaer, men endog ret betydelig overstiger det sædvanlige, saa at Foldudbyttet af Afgrøden 1886 endog maa kaldes godt, sine Steder endog meget godt, og havde Kornpriserne blot nogenlunde svaret til, hvad vi vare vante til, vilde man sikkert de fleste Steder kun have hørt Glæde og Tilfredshed med Høstudbyttet; men dette skal dog ikke hindre os i at erkjende den Lykke, der i begge de sidste Aar med dets trykkende lave Priser er vederfaret det danske Agerbrug, at de begge have givet et stort Kornudbytte i Sammenligning med de fleste tidligere Aar. Dette

sees let af nedenstaaende Tabel, i hvilken de anførte Tal ere Gjennemsnitstal af alle de modtagne Beretninger.

Aaret	Hvede	Rug	2rd. Byg	6rd. Byg	Havre
1875	12.7	11.5	11.5	11.5	12.0
1876	10.3	10.0	9.8	9.7	11.5
1877	12.0	11.7	10.0	10.8	11.7
1878	14.0	12.1	12.5	12.3	15.6
1879	12.7	9.7	9.9	10.0	12.8
1880	14.0	12.5	13.0	12.7	14.4
1881	9.4	11.6	10.9	11.7	12.7
1882	13.8	10.8	11.5	11.3	15.1
1883	13.6	11.8	10.3	10.6	17.5
1884	14.3	10.2	10.6	10.7	12.3
1885	17.2	11.7	11.6	12.1	13.8
I Gjennemsnit	13.1	11.2	11.1	11.2	13.8
1886	15.6	11.7	12.4	12.4	14.2

Søger man et Middeltal for Foldudbyttet af alle de 5 Hovedkornsorter i ovenstaaende Tabel, finder man, at

1880	gav	13.32	Fold.
1878	-	13.30	—
1885	-	13.28	—
1886	-	13.26	—

medens alle de andre Aar gav mindre, og Gjennemsnittet af alle 11 Aar kun har givet 11.98 Fold af alle Kornsorter. Aaret 1886 har altsaa givet over ét Fold mere end en Gjennemsnitshøst, hvilket svarer til et Merudbytte af 11 pCt., og hertil kommer, at det særlig er Hveden, der har givet det største Udbytte, nemlig over to Fold ud over Gjennemsnittet, og den staaer over alle de tidligere Aar i Givtighed med Undtagelse af det glimrende Hvede-aar 1885. Rugen har givet $\frac{1}{2}$ Fold mere og de 3 Vaarsædsarter over 1 Fold mere end de forrige 11 Aars Gjennemsnit. — Kun eet Aar af disse har givet saa stort et Kornudbytte af 6-radet Byg, nemlig 1880, og kun 2 Aar et større Udbytte af 2-rd. Byg, nemlig 1878 og 1880. I denne Forbindelse maa imidlertid mindes, at en Del Rug

Gjennemsnit af Foldene (Tdr. pr. Td. Land) og af Kornets Vægt (hollandsk) for Aaret 1886,
sammenlignet med 1864—1885.

	Hvede.		Rug.		2rd. Byg.		6rd. Byg.		Havre.																
	1886.	1864—85.	1886.	1864—85.	1886.	1864—85.	1886.	1864—85.	1886.	1864—85.															
Sjælland ¹⁾ .	15.5	132.1	12.3	127.4	12.9	123.7	11.9	120.5	13.0	111.3	11.9	111.9	13.4	109.7	12.8	107.3	14.3	84.3	14.1	82.1					
Falster	19.0	133.5	14.0	127.0	13.0	120.0	11.8	121.0	14.5	115.0	12.2	111.3	»	»	»	»	17.0	»	15.4	80.8					
Lolland	16.0	134.0	12.5	127.4	11.5	125.0	11.2	121.9	12.3	116.0	10.7	112.5	»	»	»	»	14.3	82.0	13.0	78.5					
Langeland .	18.5	134.3	13.3	127.4	14.3	126.0	11.7	121.1	13.7	118.5	13.0	112.3	»	»	»	»	13.5	109.6	20.3	83.7	15.3	79.3			
Fyn	14.6	131.2	12.5	126.7	12.6	123.0	11.8	121.1	12.5	114.2	11.7	111.9	11.7	109.0	12.1	106.6	13.8	78.6	14.0	78.1					
Jylland:																									
a) gode Jor-	16.5	130.3	12.2	126.8	12.1	121.6	11.4	118.8	12.9	113.3	11.5	110.4	14.8	106.8	11.6	102.3	15.4	82.8	14.3	78.8					
der ²⁾ ...																									
b) middel-																									
gode ³⁾																									
Jorder ..	11.3	131.0	10.6	124.9	8.8	121.3	9.1	119.6	10.5	112.2	9.4	109.4	10.1	101.7	8.9	100.8	12.4	79.0	10.7	77.7					
c) simple ⁴⁾																									
Jorder ..	»	»	»	»	8.0	121.3	7.3	119.1	9.8	109.0	7.4	108.2	9.2	102.2	7.1	99.9	11.7	78.0	8.0	74.9					
I gennemsnit	14.5	132.3	12.5	126.8	11.7	122.7	10.8	120.4	12.5	113.7	10.0	111.0	11.8	105.9	11.0	104.4	14.9	81.2	13.1	78.8					

¹⁾ Med Samsø, Møen og Bornholm.

²⁾ Østkysten af Halvøen op til Randers, Thy og Mors.

³⁾ Den lille jydsk Halvø, Jyllands Østkyst Nord for Randers, Viborg- og Struer-Lemvigegnen.

⁴⁾ Hammerum Herred og Vestkysten.

og nogen Hvede blev opløjet ifjor Foraar, da Vinterens stærke Snelag havde skadet mange Steder.

Sammenregne vi Foldudbyttet for de enkelte Egne og sammenligne det med Gjennemsnittet af de forrige 22 Aar for samme Egne, da erholde vi foranstaaende Tabel, hvori tillige Kornets Gjennemsnitsvægt er anført.

Af denne Tabel sees, at i alle Egne har Udbyttet været større end almindeligt, med Undtagelse af Rugen paa Jyllands middelgode Jorder, rimeligvis begrundet i at man her har været for skaansom med at opløje de ved Snelaget ifjor Vinter ofte stærkt svækkede Rugmarker, og med Undtagelse af det 6-rd. Byg og Havren paa Fyen, der blev særlig stærkt trykket af Tørken ifjor Sommer.

Men ikke blot har Foldudbyttet været godt, ogsaa Kornets Kvalitet har i Reglen været smuk, og nedestaaende Tabel viser, at Vægten af Kornet har været høj, tildels meget høj. Navnlige er der vist aldrig af Hvede og Rug bragt vægtigere Korn paa det danske Marked. Gjennemsnitsvægten har i de sidste 10 Aar været:

	Hvede	Rug	2rd. Byg	6rd. Byg	Havre
1877	123. ₀	117. ₃	107. ₆	100. ₃	74. ₅
1878	128. ₆	121. ₈	111. ₄	104. ₉	79. ₉
1879	122. ₈	117. ₂	108. ₉	101. ₅	77. ₄
1880	129. ₅	121. ₈	113. ₆	106. ₇	80. ₈
1881	120. ₄	118. ₇	109. ₃	101. ₃	77. ₉
1882	128. ₀	120. ₆	110. ₅	104. ₀	79. ₄
1883	125. ₅	119. ₁	109. ₈	102. ₅	78. ₂
1884	130. ₁	122. ₅	112. ₉	106. ₀	80. ₈
1885	128. ₇	121. ₀	111. ₄	103. ₇	79. ₇
1886	132. ₃	122. ₇	113. ₇	105. ₉	81. ₂

Som det sees, har Gjennemsnitsvægten — der, rimeligvis ved et forunderligt Træf, hvert andet Aar er stegen og hvert andet Aar er falden, et Træf, der iøvrigt fortsætter sig endnu længere tilbage, — i det Hele taget været i Stigning; de sidste 5 Aar af ovennævnte Periode have en betydelig højere Gjennemsnitsvægt end de første 5 Aar, men størst er Vægten i det nu forløbne Aar. Denne Fremgang i Kornets Vægt skyldes næppe

Vejrligets Tilfældigheder, men er utvivlsomt, i al Fald delvis, begrundet i Valget af bedre Sæd, i en bedre Behandling af denne og navnlig i Benyttelsen af bedre Renseapparater: Trieurer, Damptærskemaskiner og navnlig en kjendelig Forbedring af Landhaandværkernes Rense- og Kastemaskiner, tildels foranlediget ved de dermed anstillede Redskabsprøver.

Vintersæden blev i Efteraaret lagt under ret gunstige Forhold, og da Efteraaret var langt, naaede den de fleste Steder at staa tæt og kraftig inden Vinterens Komme. Dette gjælder særlig Rugen, som man jævnlig fandt for stærk og derfor undertiden afgræssede med Faar eller endog slog med Leen. Ogsaa største Delen af Vinteren maa siges at have været heldig for Vintersæden, og det var egentlig først med Snestormen d. 12te Marts og med den stærke Nattekulde, som da indfandt sig, og som i Vendsyssel endog naaede -13° C, at der indfandt sig Vanskeligheder og mindre gode Vilkaar. I Jylland og Fyen er Vintersæden imidlertid, i sin store Almindelighed, ogsaa kommen godt over Eftervinterens og Foraarets Vanskeligheder, og naar man undtager de lette og tilmed højtliggende Jorder, hvor Blæsten jævnlig har gjort en Del Skade, saaledes som f. Ex. i Hammerum Herred, samt de lave, sure og kolde Jorder og Kjærjorder, hvor Vintersæden ofte staaer gul og svag, saa lyde Beretningerne fra disse to Landsdele ret godt eller endog lovende. Paa de østlige Øer, Sjælland og Lolland-Falster findes vel ogsaa ofte ret smukke Vintersædsmarker, men de have dog i Reglen følt Eftervinterens og Foraarets mindre heldige Vejrforhold stærkere, deres Stand er derfor gennemgaaende ikke saa god som i de andre Landsdele, og paa daarlig behandlede, magre Jorder samt paa højtliggende Marker er den oftere simpel. Det er navnlig de Marker, der ikke bleve snelagte midt i Marts, og som have følt Barfrosen og Blæsten stærkest, der staa mindre godt, hvorimod selv tykke Snelag ikke iaar have skadet kjendelig, da Jorden var saa tør, at den strax kunde drikke Snevandet, og der

ingen Sneskimmel af nogen Betydning udviklede sig. Hvis vi imidlertid snart maatte faa mildt og tillige noget fugtigt Vejr i Stedet for den stærke Tørring, ville selv svage Vintersædsmarker kunne rette sig en Del endnu, og Fler-tallet af Vintersædsmarkerne vil kunne give en god Afgrøde. I nogle Egne staaer Hveden bedst, i andre Rugen.

For den unge Kløvers Vedkommende er Uligheden mellem de østlige Øer paa den ene Side og Fyen og Jylland paa den anden endnu større. Medens de sidstnævnte Landsdele melde om ret gode Kløvermarker, der i Efteraaret stode ret godt og kun undtagelsesvis have taget Skade af Vinteren, saaledes som f. Ex. i det nordøstlige Fyen, paa Kridtjorderne i Himmerland, hvor den er frossen op, og paa de lette for Blæsten stærkt udsatte Jorder, saa lyde derimod de allerfleste Beretninger fra Sjælland og Lolland-Falster meget daarlig. Den stærke Tørke ifjor Sommer hindrede dersteds Spiringen, i Efteraaret vare de som oftest meget tynde og svage, og Vinterens skarpe Barfrost til sine Tider har yderligere udtyndet dem. Eftersaaing er derfor de fleste Steder nødvendig, særlig hvor man havde brugt tarveligt Frø, og den har fundet Sted i langt større Omfang end almindeligt, som oftest med 8 til 12 Pd. Græsfrø pr. Td. Ld. Men nogle Steder ere de unge Kløver endog saa slette, at man har ompløjet dem for at besaa dem til en Grønafgrøde af andre Sæd- og Foderplanter. Men alle Kløver-Græsmarkerne trues iøvrigt af en Fare, som kan blive meget skæbnesvanger; Jorden er nemlig saa tør, som man paa denne Aarstid sjældent har seet den; Vinteren har ingen rigtig Væde bragt; bødede Eftervinterens Snestorme end lidt herpaa, har det dog intet forslaaet, da Luften paa den anden Side har været meget tør; Mærgelgrave, Vandsteder og Brønde, der paa denne Aarstid pleje at være vel forsynede med Vand, staa ofte tørre, og hvis ikke Forsommeren, imod Sædvane, bringer stærke Nedslag, ville Græsmarkerne rime-ligvis i en ualmindelig Grad komme til at lide af Tørhed,

hvorfor fremsynede Landmænd ogsaa belave sig paa at kunne erstatte dem med andre Fodermarker.

Forraadet af Halm og Hø til Vinterfodringen var de fleste Steder ringe, undertiden, navnlig hvor Rugmarkerne for en Del vare ompløjede, endog meget ringe. Ogsaa i saa Henseende lyde Klagerne stærkest for de østlige Øers Vedkommende, og især var Mængden af Kløverhø her ofte højst ubetydelig. Imidlertid var Halmen nærende, og da man strax ved Indslaget i Efteraaret var klar paa, at der maatte økonomiseres for at naa igjennem, saa vil man kun faa Steder komme i Fodertrang, om der end altid er Enkelte, der have maattet købe Halm, i Reglen til 1 à 1½ Kr. pr. 100 Pd. Sjælden har der været tilstrækkelig Halm til sædvanlig Strøelse; det har derfor ofte været vanskeligt at holde Køerne rene, og jævnlig har man maattet tage sin Tilflugt til Surrogater f. Ex. Tørvestrøelse, Savsmul, tørt Grus o. lign.

Kvæget kom magert paa Stald i Efteraaret paa Grund af den knappe Sommergræsning og den temmelig slappe Efteraarsgræsning. Der skal da meget Foder til at bringe det i Huld; da dette savnedes, og Roeavlens ogsaa var mindre end den plejede, saa er Foderstanden nu ved Foraarets Komme tarvelig nok alle Steder, hvor der ikke er anvendt meget Kraftfoder. De lave Kornpriser maatte vel friste hertil, og sine Steder er der ogsaa opfodret mere Korn end sædvanligt, hvorimod der ikke er benyttet saa meget af andet Kraftfoder; men i ikke faa Tilfælde har den tilstedeværende Pengetrang medført, at man ved Udtærskning og Salg af Korn har søgt at skaffe sig Penge, og paa saadanne Steder er Kvægets Foderstand meget simpel, ligesom ogsaa Mælkeudbyttet har været meget ringe. Intet Under derfor, at Spørgsmaalet om selv at avle det nødvendige Foder, særlig som Hø og Roer, i Stedet for at indkøbe det som Kraftfoder, er bragt paa Dagsordenen som et Grundvilkaar for en fordelagtig og fyldestgørende Fodring. Denne beskæftiger i det Hele de mindre Jordbrugere nu langt mere end tidligere, takket

være særlig den Masse af Andelsmejerier, der myldre frem saa at sige i alle Egne og synes at skulle for en væsentlig Del fortrænge de i de foregaaende Aar oprettede Fællesmejerier. Det tør næppe benægtes, at de første i en endnu højere Grad end de sidste bringe Bonden til at tænke alvorligt over sit Kvæghold, over, hvad han fodrer med, hvor meget det kan betale sig at byde Kvæget og over Forbedringer af Besætningen, ligesom at de ogsaa gjennem Samarbejdet kunne medføre en heldig intellektuel Udvikling. Men paa den anden Side forudsætte de, naar Virksomheden ikke skal lammes, en Samdrægtighed, som ikke er almindelig hos den danske Bondestand, og Fællesmejerierne kunne derfor i mange Tilfælde handle med større Kraft og Intelligents, og saafremt de ville forstaa deres Opgave ret, ikke blot stille paa i Øjeblikket at tjene saa meget som muligt, men søge ved de Midler, der staa til Raadighed, som f. Ex. at betale Mælken efter dens Fedme, at bringe Leverandørerne til at tage megen skummet Mælk tilbage, at være behjælpelig med Indkjøb af Foderstoffer o. lign., ville de i mange Tilfælde kunne bringe et for alle Parter ligesaa heldigt Resultat som Andelsmejerierne.

Et andet stort Samarbejde, beslægtet med ovennævnte, bliver ogsaa i denne Tid grundlagt i mange Egne, særlig paa Øerne, men i den sidste Tid ogsaa i Jylland, nemlig Oprettelsen af Kvægavlsforeninger. Spørgsmaalet herom drøftes i de fleste Landboforeninger og vinder næsten overalt Tilslutning, om der end i sine Egne, særlig i Jylland, frembyder sig Vanskeligheder for at faa Tanken realiseret paa Grund af den tilstedeværende Kvægbestands stærke Blandingskarakter.

Sundhedstilstanden hos vore Husdyr har i Vinter været mere end almindelig skrøbelig, særlig hos Kvæget og Svinene. Ikke blot synes Tuberkulosen at have faaet et større Omfang, end man tidligere anede, men ogsaa andre og voldsommere Sygdomme optræde, saasom Miltbrand og Børbetændelser i ikke faa Kvægbesætninger,

miltebrandagtig Rosen, Stivsyge og Lederheumatisme hos Svinene; paa sine Steder hersker megen Dødelighed blandt Kalvene, og paa andre Steder blandt Grisene. I en Beretning fra Falster siges herom: Et Spørgsmaal, som trænger sig uhyggelig frem, er dette, hvorfra komme disse Smittesoter, som hist og her vise sig, uden at der kan paa-vises nogen tilført Smitte? Kunne de mange fremmede Foderstoffer, som komme fra fjerne Lande, være Smittebærere? Haves der nogen bestemt Erfaring herom? — Blandt Hestene og Faarene har Sundhedstilstanden ikke været simplere end almindeligt, og Læmningen har i Reglen været ret heldig.

Medens Mejeriudbyttet i den forløbne Vinter ikke kan siges at stille sig uheldigt, naar Hensyn tages til den billigere Indkjøbspris paa Foderstoffer, har derimod Fædningen ofte givet et meget tarveligt Resultat, idet Priserne paa Fedekvæg have været lavere end i mange Aar. Hvor man i Efteraaret har kunnet købe magert Kvæg til 12 à 13 Øre pr. Pd., og man har kunnet opnaa 20—23 Øre for det fede, har Fædningen vel kunnet betale sig; men i mange Tilfælde er end ikke de sidstnævnte lave Priser naaede.

Vinterarbejderne ere gaaede ualmindelig let fra Haanden. Tærskningsarbejdet var ikke stort, Kornet skjæmpede godt, Stakkene vare i det tørre Vejr lette at føre ind. Jord- og Kjørselsarbejderne have ligeledes i høj Grad været begunstigede, og kun enkelte korte Tider har Snelag været nogen Hindring derfor. Var man ikke i Efteraaret bleven færdig med at fælde Brakken, har Februar og Begyndelsen af Marts givet god Lejlighed dertil. Gjødningen har man ikke blot kunnet udkjøre, men ogsaa nedpløje. For Mærgling og Jordkjørsel har Vinteren været særlig gunstig. Den nødvendige Is har man kunnet bjerge. Skovningsarbejderne have kunnet fortsættes uden væsentlige Afbrydelser; og alt Vinterarbejde kunde derfor være sluttet, inden Foraarsarbejderne skulde begynde. Hist og her blev der saadet Bønner, Ærter og noget Byg inden

Paasken, men det var dog først efter denne, at Vaararbejdet ret kom i Gang. Jorden faldt da udmærket skør og porøs, men var desværre ogsaa meget tør, og der maa anvendes stor Omhu paa at bevare den ringe Vintervæde i Jorden. Et lille Snelag midt i April standsede Vaararbejdet i nogle Dage, da tilmed Vejret var meget køligt og tørt; men paa den anden Side bidrog det lille Snelag til at bøde lidt paa Jordens Tørhed.

Den faste og solide Arbejdskraft har de fleste Steder kunnet finde Beskæftigelse i Vinter, og om egentlig Arbejdsløshed tales der kun i en enkelt Beretning, nemlig fra Hobro. Da Vinteren forholdsvis har været mild og Livsfornødenhederne billige, kan man derfor ikke kalde Vinteren uheldig for den Arbejder, der virkelig vil bestille noget, thi er Lønnen end falden lidt, er det dog ikke meget, og i nogle Egne slet ikke. Udvandringen har i Foraaret været stærk. Mejeripiger ere endnu vanskelige at erholde i flere Egne.

Af de modtagne Beretninger hidsættes følgende:

Fra Amager. Jeg har i Vinter ladet et Par Tdr. Land kulegrave indtil 1 à $1\frac{1}{4}$ Als Dybde til en Pris af fra 12—18 Øre pr. □ Favn, hvilket forøvrigt er den samme Pris, jeg hvert Aar har givet, naar vi i Vintertiden lade slige Arbejder udføre. Karakteren af Jorden forandres fuldstændig ved en saadan Operation. Den kulegravede Jord fordrer eller skal i al Fald helst have noget extra Tilskud af Gjødning, men er da ogsaa aldeles fortrinlig, navnlig til visse Haveprodukter. Jeg lader hovedsagelig Kulegravning foretage enten paa Steder, hvor der er mange Sten, eller ogsaa paa Steder, hvor et jærnholdigt Gruslag, næsten Ahllag, gjør Jorden, i tørre Somre i al Fald, aldeles uskikket til de fleste Kulturplanter, og Jorden opnaaer ved denne Opofrelse en Sikkerhed og Paalidelighed med Hensyn til dens Afgrøder, saa at den kan sættes ved Siden af aldeles paalidelige Jorder.

Fra Egnen ved Roskilde Fjord. Arbejdsløshed har der vel været noget af her som andensteds, men det mærkes mindre her formedelst Aalefiskeriet paa Roskilde Fjord. Har man intet bedre, saa tyer man til Fjorden. Man »stanger Aal« i Tøvejr fra Baad, 3—4 Mand i hver, og i Frostvejr hugger man Huller i Isen, saasnaart den kan bære, og saa arbejder man i disse. Først naar der kommer Varme i Vejret, »naar Aalen bliver levende«, sætter man Aalegarnene i Gang. Man fisker om Natten, mørkt Vejr er det bedste. — Dette Fiskeri bevirker, at Arbejdsløshed sjælden bliver saa følelig her som andensteds, ellers vilde her utvivlsomt have været nogen Arbejdsløshed, thi Alle bestræbe sig for at begrænse de Udgifter, som man er Herre over. Alle have en Følelse af, at Udgifterne ville voxe dem over Hovedet, og man indretter sig med denne Udsigt for Øje. Men denne Bestræbelse for at begrænse sig har ogsaa sin Skyggeside ved Siden af sin Berettigelse. — At arbejdsføre Hænder ere ledige, er en Ulykke i første Række for Arbejderen, dernæst for Jordbrugeren og saa i videre Kredse.

Fra Ringstedegnen. Her avledes ikke et Læs Agerhø, og Savnet af det, saavel til Heste som til Kvæg og Faar, maa »med Tab« erstattes med Kraftfoder; ja Savnet af de mislykkede Rodfrugter er ogsaa stort. Anførte Savn af Agerhø og Roer, minder mig daglig om Englændernes Udsagn, da jeg for en Del Aar siden rejste i England og Skotland. Naar jeg vilde vide, hvorledes der fodredes om Vinteren, fik jeg bestandig det samme Svar: Roer og Hø — Roer og Hø. Jeg spurgte da videre om Kraftfoderet, men fik som oftest det Svar, at det ikke kunde betale sig at give Kjærne; nej, Roer og Hø. Det maa her tilføjes, at da Rundreisen foregik tildels i Høhøsttiden, viste Englænderne saavel som Skotterne de udtalte Ord i Gjærningen; thi for mig og mine Rejsefæller fik vi Indtryk af, at det var særlig deres Kjæledægger: »Roer og Høbjergningen«, der betragtedes som deres Hovedinteresse. Og da jeg, særlig i Vinter, har maattet føle ovenanførte

Savn, vil De forstaa, at jeg daglig mindes de praktiske Englændere, med deres forholdsvis altid »lille« Besætning.

Fra Korsør-Skjælskøregnen. Mange eftersaa nu i Foraaret i temmelig betydelig Grad deres Kløver-Græsmarker, men Udsædens Mængde retter sig, ligesom ogsaa hvad der udsaaes, hovedsagelig efter, hvor længe Græslejet skal vare. Mest benyttes en Blanding af Rødkløver, Sneglebælg, Drap-havre og engelsk og italiensk Rajgræs, indtil 16 à 20 Pd. pr. Td. Land. Her paa Gaarden benyttes kun 5 Pd. Rødkløver og 5 Pd. Sneglebælg, da Græslejet i det Hele kun er 2-aarigt. Den ene af mine Græsmarker, som ifjor blev udlagt med 10 Pd. Sneglebælg og 10 Pd. italiensk Rajgræs, staaer godt. Faa vi en tør Sommer, vil det de fleste Steder komme til at knibe med Græs, og en god Grønfodermark vil da blive højt skattet.

Jeg maa maaske her bemærke, at af de af Smørhandlerne saa meget lastede Solsikkekager har jeg i denne Vinter brugt indtil 2 Pd. pr. Ko, i en Blanding paa 7 à 9 Pd. Kraftfoder, og fundet mig vel tilfreds dermed, uden Klage fra Smørhandleren, og faaet 5 Kr. over Topnoteringen. Jeg troer, at den Høsmængde, man kan give, er den bedste Regulator for større eller mindre Brug af Solsikkekager, Bomuldsfrøkager og lignende mindre heldige Kager; men interessant var det i Løbet af Sommeren at faa en kyndig Udtalelse derom, thi de lokale Udtalelser ere meget tvivlsomme, da hver Gaard har sin Recept, som altid er den bedste. Her gives for Tiden af en Blanding: 3½ Pd. Klid, 1½ Pd. Blandsædskorn, 1½ Pd. Raps- og 1½ Pd. Solsikkekager til hver Ko (Køerne ere inddelte i 3 Klasser), fra 6—9 Pd., dertil 1 Skp. Roer, 1 god Givt Hø og rigelig Halm. — I Svinebesætningen seer det mindre heldig ud baade her og andetsteds. En almindelig Klage er Stivsygen, som bortriver maaske indtil Halvdelen af Grisene, et stort Tab for Landmanden. Der tilraades at bruge Foderbenmeel, hvilket jeg ikke tør udtale mig om; men her paa Gaarden tro vi at have indskrænket Dødeligheden lidt, ved at lade Grisene være længe hos Soen.

Karlelønnen har i dette Foraar været holdt meget høj, 120—130 Kr. for Sommeren; men jeg troer, det har været, fordi disse løse og ledige Mænd have spekuleret i en Jærnbane mellem Slagelse og Næstved, et Arbejde, som for Resten hele Arbejdsklassen har imødeseet med Spænding. Nu, da Jærnbanen er glippet, er jeg vis paa, at Fordring om høj Løn vil falde betydelig, og jeg er overbevist om, at Karlemarkedet paa Torvet i Slagelse den 1ste Maj vil falde ynkelig ud for de ublu Fordringer. I det Hele taget ere vi komne saa højt op i Lønninger, at Husmænd langt bedre betale sig, og saa har man dog den Glæde at se en hel Familie leve glad og fornøjet, selv om der paa bedste Maade maa spares, og der rækker man ogsaa med Glæde en hjælpende Haand, naar det kniber. Man glemmer i Reglen at beregne, at en Karl gaaer henad 70 Dage om Aaret uden at bestille andet end at spise.

Fra Rønnedeegnen. Den af Forpagter Friis paa Lindersvold med saa megen Energi og Dygtighed rejste Sag om et forbedret Kvæghold ved Tyreforeninger har fundet livlig Tilslutning her paa Egnen, og det er at haabe, der vil komme noget godt ud af den, hvortil her ganske vist ogsaa haardt trænges; thi en stor Del af de Besætninger, man seer her, navnlig hos de mindre Jordbrugere, trænger i høj Grad til Forbedring for at kunne betale en ordenlig Fodring.

Fra Langeland. Arbejdsløshed har her ikke været, og det synes endogsaa, som her paa Midtlangeland vil blive udført flere Nybygninger end almindelig. Arbejdslønnen er uforandret saavel for Husmanden som Tjenestefolkene. Jeg kan derfor ikke se, særlig naar hensees til Forholdet mellem Fortjeneste og Forbrugsartikler, at der nogensinde skulde have været bedre Tider for Landarbejderen end nu. Arbejdsløshed har jeg heldigvis kun seet i Aviserne, og jeg kan ikke befri mig for den Tanke, at det kommer for en Del af det stærke Frieri, som Arbejdsmanden baade fra den ene og fra den anden Side er Gjenstand for. I Byerne have vel nok Haandværkerne mindre at bestille end ellers.

Fra Ebeltoft-Grenaaegnen. Det er en af de vanskeligste Egne at sætte en gennemsnitlig Foldangivelse for; thi tage vi Højmol's bedst drevne Jorder samt Kolindsunds-jorderne med, da lyder det fra første Sted: vi have avlet 20 til 22 Fold Hvede, ligesaa Byg, og 26 til 28 Fold Havre, saa man maa tro sig hensat til Aarhusegnens eller Lollands allerfedeste Jorder; men naar saa Landmændene i Kolindsund udtale, at de have avlet 24 til 28 Fold Hvede og fra 26 til 36 Fold Havre, saa troer man næsten, det er en Fabel, og dog er det Tilfældet; jeg antager ikke, at der nogensteds i Landet kan mødes op med et saadant Foldudbytte. Men tage vi saa den store Egn mellem Kolindsund og Højmol's, særlig Midtvejen, saa er dette sidste meget ufrugtbar, næsten en udyrket Hede. Tage vi saa dette Midtpunkts nærmeste Egne, saa ere disse meget lette Jorder, hvor der kun dyrkes Lupiner, Boghvede, Spergel, Kartofler, lidt Rug og hist og her nogle mislykkede Havre- og Bygmarker. Her er der store Strækninger, hvor Foldangivelsen for de tre sidste Kornsorters Vedkommende kan sættes til 2 à 3 Fold, ja undertiden til $\frac{1}{2}$ Fold eller til en hartad svang Kornmark. Her bliver da heller ikke saaet almindelig Udsæd, men kun 2—3 Skpr. Rug og Byg og 3—4 Skpr. Havre pr. Td. Land.

Fra Rougsø Herred. Andels- og Fællesmejerierne kæmpe om Herredømmet. Det vil vel gaa her som andensteds, »at Forretningen beroer paa Manden«, med andre Ord, det afhænger af Styrelsen og de lokale Forhold for hvert Sted. Imidlertid kan man ikke frakjende Andelssagen sin opdragende Betydning ved sin Fællesinteresse for Interessenterne; men ofte mangler den nødvendige Sagkundskab i Styrelsen. — Vort Fedekvæg begynder nu at gaa til Hamburg, 1 à 2 Vognladninger ugentlig, og Opkøberne dertil betale fuldt saa gode Priser for Tyre, store Køer og Stude, som man den sidste Tid har faaet hjem fra Newcastle. Hjemmehandelen med Heste har været livligere i den sidste Tid til opadgaaende Priser. — Den støtte Smørpris opmuntrede en

Tid, men nu ere Priserne jo atter vigende paa alle Felter; dog mærkes noget større Foretagelseslyst end forrige Aar.

Fra Bornholm. Her er en Del Efterspørgsel om Saasæd, da mange letsindig sælge Sæden om Efteraaret, uden at beholde tilstrækkelig til Føden og Saasæd, og nu mangler sidstnævnte, og hvad værre er, ogsaa Penge til at købe for, hvorfor de nu købe til urimelig høje Priser paa Auktioner, uden at beregne, hvor dyr denne Kredit er dem; man har endog Exempler paa, at her er betalt over 11 Kr. for Tønden af almindelig Havre foruden ca. 13 pCt. i Auktionsomkostninger, blot for at faa Kredit til Efteraaret. Denne Kjøben paa Kredit kan let blive Begyndelsen til Adskilliges Ruin.

De os meddelte Foldangivelser (Tdr. pr. Td. Land) ere følgende:

Eggen Vest for Helsingør: Rug 12 Tdr. til 123—124 Pd., 2rd. Byg 13 Tdr. til 112—114 Pd., 6rd. Byg 14 Tdr. til 106—108 Pd., Havre 16 Tdr. til 86 Pd., Blandsæd 16 Tdr., Kartofler 60 Tdr., Runkelroer 250 Tdr., Turnips 300 Tdr.

Eggen ved Hillerød: Hvede 12—13 Tdr. til 130—131 Pd., Rug 15—16 Tdr. til 124 Pd., 2rd. Byg 14—15 til 116 Pd. og Havre 12—13 Tdr. til 85 Pd.

Amager: Hvede 16—22 Tdr. til 129—133 Pd., Rug 13—18 Tdr. til 120—124 Pd., 2rd. Byg 15—20 Tdr. til 110—115 Pd., 6rd. Byg 16—20 Tdr. til 108—114 Pd., Kartofler 70—90 Tdr. og Runkelroer 3—400 Tdr.

Eggen Kjøbenhavn — Kjøge — Roeskilde: Hvede 18 Tdr. til 132 Pd., Rug 15 Tdr. til 122 Pd., 2rd. Byg 13 Tdr. til 116 Pd., 6rd. Byg 14 Tdr. til 110 Pd., Havre 14 Tdr., Kartofler 50 Tdr., Runkelroer 250 Tdr., Rutabaga 300 Tdr. og Turnips 300 Tdr.

Eggen Øst for Roeskildefjord: Hvede 16 Tdr. til 132 Pd., Rug 12—14 Tdr. til 125 Pd., 2rd. Byg 14 Tdr. til 114 Pd., 6rd. Byg 14 Tdr. til 110 Pd., Havre 13 Tdr. til 80 Pd., Kartofler 70—100 Tdr. og Runkelroer 250—300 Tdr.

Eggen Vest for Roeskilde: Hvede 12 Tdr. til 132 Pd., Rug 12 Tdr. til 128 Pd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 117 Pd., 6rd. Byg 9 Tdr. til 110 Pd., Havre 11 Tdr. til 88 Pd., Ærter 6 Tdr., Kartofler 60 Tdr., Runkelroer 150 Tdr., Rutabaga 220 Tdr., Turnips 80 Tdr., og Gulerødder 300 Tdr.

Ringstedegnen: Hvede 10—14 Tdr. til 132—136 Pd., Rug 6—12 Tdr. til 120—126 Pd., 2rd. Byg 10—15 Tdr. til 112—120 Pd., 6rd. Byg 16 Tdr. til 114 Pd., Ærter 6 Tdr. og Kartoffler 20—30 Tdr.

Eggen ved Jyderup: Hvede 18 Tdr. til 130 Pd., Rug 15 Tdr. til 124 Pd., 2rd. Byg 15 Tdr. til 118 Pd., 6rd. Byg 14 Tdr. til 110 Pd., Havre 17 Tdr. til 75 Pd., Ærter 13 Tdr. og Runkelroer 250 Tdr.

Samsø: Hvede 12—15 Tdr. til 128—132 Pd., Rug 12 Tdr. til 120—124 Pd., 2rd. Byg 10—15 Tdr. til 112—118 Pd., Kartoffler 70—100 Tdr., Runkelroer og Turnips 2—300 Tdr.

Eggen Kallundborg Slagelse: Hvede 15 Tdr. til 128 Pd., Rug 14 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Byg 11 Tdr. til 113 Pd., 6rd. Byg 13 Tdr. til 111 Pd., Havre 12 Tdr. til 80 Pd., Ærter 5 Tdr., Kartoffler 50 Tdr., Runkelroer 225 Tdr. og Turnips 250.

Eggen Slagelse—Korsør—Skælskør: Hvede 17—18 Tdr. til 135—138 Pd., Rug 16—17 Tdr. til 124—128 Pd., 2rd. Byg 14—16 Tdr. til 118—120 Pd., Havre 15—16 Tdr. til 90 Pd., Kartoffler 100 Tdr., Runkelroer 200 Tdr. og Turnips 250 Tdr.

Eggen ved Slagelse—Næstved: Havre 16—19 Tdr. til 132—134 Pd., Rug 12—15 Tdr. til 124—126 Pd., 2rd. Byg 14—16 Tdr. til 118—122 Pd., 6rd. Byg 12—15 Tdr. til 112—115 Pd., Havre 14—16 Tdr. til 85—90 Pd., Bønner 10—11 Tdr. til 115—117 Pd., Ærter 11—12 Tdr. til 116—118 Pd., Kartoffler 40—50 Tdr., Runkelroer 225—275 Tdr. og Turnips 230—260 Tdr.

Stevnsherred: Hvede 14—18 Tdr. til 130—134 Pd., Rug 12 Tdr. til 122—124 Pd., 2rd. Byg 11—12 Tdr. til 116—120 Pd., 6rd. Byg 12—14 Tdr. til 110—112 Pd., Havre 15—16 Tdr. til 82—85 Pd., Ærter 10—12 Tdr. og Runkelroer 250—300 Tdr.

Eggen Faxe—Næstved—Præstø: Hvede 14 Tdr. til 130—138 Pd., Rug 10 Tdr. til 126 Pd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 116—120 Pd., 6rd. Byg 12 Tdr. til 110 Pd., Havre 13 Tdr. til 80—84 Pd., Ærter 10 Tdr., Boghvede 10 Tdr., Kartoffler 50 Tdr., Runkelroer 200 Tdr. og Turnips 200 Tdr.

Vordingborgegnen: Hvede 14—18 Tdr. til 134 Pd., Rug 10—13 Tdr. til 124 Pd., 2rd. Byg 9—12 Tdr. til 116 Pd., 6rd. Byg 12 Tdr. til 102 Pd., Havre 10—15 Tdr. til 85 Pd., Bønner 5—15 Tdr., Ærter 5—6 Tdr.,

Kartofler 30—40 Tdr., Runkelroer 250—300 Tdr., Rutabaga og Turnips 300 Tdr.

Møen: Hvede 15—24 Tdr. til 127—137 Pd., Rug 12—17 Tdr. til 119—126 Pd., 2rd. Byg 12—18 Tdr. til 111—121 Pd., 6rd. Byg 12—16 Tdr. til 103—111 Pd., Havre 14—25 Tdr. til 81—93 Pd., Bønner 7—10 Tdr. til 135 Pd., Ærter 9—12 Tdr., Kartofler 50—80 Tdr., Runkelroer 200—280 Tdr. og Sukkerroer 322 Cntr.

Falster: Hvede 18—20 Tdr. til 132—135 Pd., Rug 12—14 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Byg 14—15 Tdr. til 115 Pd., Havre 14—20 Tdr., Bønner 10—11 Tdr., Ærter 10—12 Tdr., Kartofler 50 Tdr., Runkelroer 300—350 Tdr., Rutabaga 250 Tdr. og Sukkerroer 250—320 Cntr.

Det østlige Lolland: Hvede 13—17 Tdr. til 134—136 Pd., Rug 13 Tdr. til 125 Pd., 2rd. Byg 10—12 Tdr. til 116—120 Pd., Havre 11—14 Tdr. til 82 Pd., Ærter 8—11 Tdr., Runkelroer 250—300 Tdr., Rutabaga 300 Tdr. og Turnips 250 Tdr.

Det vestlige Lolland: Hvede 14—20 Tdr. til 130—136 Pd., Rug 8—12 Tdr. til 125 Pd., 2rd. Byg 10—17 til 112—116 Pd., Havre 16 Tdr. til 82 Pd., Bønner 7 Tdr., Ærter 8 Tdr., Runkelroer 300 Tdr. og Sukkerroer 320 Centr.

Langelands Sønderherred: Hvede 16—18 Tdr. til 134—137 Pd., Rug 13—14 Tdr. til 126 Pd., 2rd. Byg 12—13 Tdr. til 117 Pd., Havre 20—25 Tdr. til 80—81 Pd., Ærter 8—10 Tdr. og Runkelroer 150—250 Tdr.

Langeland Nørreherred: Hvede 20 Tdr. til 133 Pd., Rug 15 Tdr. til 126 Pd., 2rd. Byg 15 Tdr. til 120 Pd., Havre 18 Tdr. til 87 Pd., Ærter 10 Tdr. til 136 Pd., Kartofler 50 Tdr., Runkelroer 250 Tdr. og Turnips 350 Tdr.

Det sydøstlige Fyen: Hvede 10—12 Tdr. til 130—134 Pd., Rug 12—14 Tdr. til 120—124 Pd., 2rd. Byg 14—15 Tdr. til 114—120 Pd., 6rd. Byg 11—12 Tdr. til 108—112 Pd., Havre 14—16 Tdr. til 70—76 Pd., Ærter 8—10 Tdr., Kartofler 60 Tdr. og Runkelroer 3—400 Tdr.

Det nordøstlige Fyen: Hvede 18 Tdr. til 130 Pd., Rug 12 Tdr. til 122 Pd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 113 Pd., Havre 12 Tdr. til 80 Pd., Kartofler 80 Tdr. og Runkelroer 200 Tdr.

Midt-Fyen: Hvede 12 Tdr. til 130 Pd., Rug 10 Tdr. til 122 Pd., 2rd. Byg 12 Tdr. til 115 Pd., Havre 16 Tdr. til 82 Pd., Bønner 13 Tdr., Kortofler 80 Tdr., Runkelroer 260 Tdr. og Enghø 3 Læs til 1000 Pd.

Assensegnen: Hvede 14 Tdr. til 132 Pd., Rug 12

Tdr. til 125 Pd., 2rd. Byg 12 Tdr. til 112 Pd., 6rd. Byg 12 Tdr. til 108 Pd., Havre 14 Tdr. til 80 Pd., Kartoffler 80 Tdr., Runkelroer 270 Tdr. og Sukkerroer 320 Centner.

Middelfartegnen: Hvede 18 Tdr. til 132 Pd., Rug 16 Tdr. til 124 Pd., 2rd. Byg 14 Tdr. til 114 Pd., Havre 12 Tdr. til 78 Pd., Blandsæd 15 Tdr. og Runkelroer 270 Tdr.

Eggen Frederits—Vejle: Hvede 20 Tdr. til 130 Pd., Rug 15—16 Tdr., til 121—122 Pd., 2rd. Byg 14 Tdr. til 114 Pd., 6rd. Byg 14 Tdr. til 108 Pd., Havre 18 Tdr. til 84 Pd., Ærter 12 Tdr., Kartoffler 75 Tdr., og Rodfrugter 300 Tdr.

Eggen Vejle—Horsens: Hvede 15—16 Tdr. til 130 Pd., Rug 14—15 Tdr. til 124 Pd., 2rd. Byg 14—15 Tdr. til 114 Pd., Havre 16—17 Tdr. til 84 Pd., Kartoffler 60—70 Tdr., Runkelroer 200 Tdr., Turnips 300 Tdr. og Cikorie-rødder 250 Centner.

Hadsherred: Hvede 20 Tdr. til 130—133 Pd., Rug 15 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Byg 15 Tdr. til 112—114 Pd. og Havre 20 Tdr.

Eggen Vest for Aarhus: Rug 8—12 Tdr. til 120—124 Pd., 2rd. Byg 10—14 Tdr. til 114—118 Pd., 6rd. Byg 15—20 Tdr. til 105—110 Pd., Havre 12—16 Tdr. til 80—90 Pd., Rutabaga 200—250 Tdr. og Turnips 240—300 Tdr.

Æbeltoft—Grenaaegnen: Hvede 12—16 Tdr. til 128—136 Pd., Rug 8—10 Tdr. til 120—124 Pd., 2rd. Byg 10—11 Tdr. til 110—116 Pd., 6rd. Byg 8—9 Tdr. til 104—106 Pd., Havre 10—12 Tdr. til 80—88 Pd., Bønner 7—8 Tdr., Ærter 5—6 Tdr., Lupiner 6—7 Tdr., Boghvede 4—6 Tdr., Kartoffler 70—130 Tdr., Runkelroer 200—250 Tdr., Rutabaga 250—300 Tdr. og Turnips 200—250 Tdr.

Grenaa—Vesteregn (Nørreherred): Rug 10 Tdr. til 122 Pd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 115 Pd. Havre 12 Tdr. til 82 Pd., Boghvede 7 Tdr., Kartoffler 70 Tdr., Runkelroer 200 Tdr., Rutabaga 200 Tdr. og Turnips 230 Tdr.

Kolindsund: Hvede 24 Tdr. til 132 Pd., 2rd. Byg 22 Tdr. til 114 Pd., Havre 30 Tdr. til 82 Pd., Bønner 22 Tdr., Kartoffler 100 Tdr., Runkelroer og Turnips 400 Tdr. og Rutabaga 300 Tdr.

Rougsø- og Sønderhald-Herreder: Hvede 15—17 Tdr. til 128—130 Pd., Rug 10—12 Tdr. til 118—120 Pd., 2rd. Byg 11—13 Tdr. til 112—116 Pd., Havre 12—16

Tdr. til 76—82 Pd., Kartoffler 70—100 Tdr., Rutabaga 200—250 Tdr. og Turnips 250 Tdr.

Egnen Sydøst for Randers: Hvede 8—14 Tdr. til 132 Pd., Rug 8—10 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Byg 10—11 Tdr. 112 Pd., Havre 10—12 Tdr. til 80 Pd., Kartoffler 50—80 Tdr. og Turnips 2—300 Tdr.

Hobroegnen: Rug 5—6 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Byg 8—9 Tdr. til 110 Pd., 6rd. Byg 6—12 Tdr. til 98 Pd., hvid Havre 10—14 Tdr. til 80 Pd., graa Havre 8—16 Tdr. til 66 Pd., Boghvede 8 Tdr., Kartoffler 80 Tdr., Rutabaga 250 Tdr. og Turnips 200 Tdr.

Egnen Sydøst for Aalborg: Rug 9—10 Tdr. til 122—123 Pd., 2rd. Byg 10—11 Tdr. til 110—112 Pd., Havre 10—12 Tdr. til 77—81 Pd., Kartoffler 70—85 Tdr. og Turnips 200—250 Tdr.

Det sydlige Vendsyssel: Rug 10 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 109 Pd., 6rd. Byg 12 Tdr. til 102 Pd., Havre 11 Tdr. til 70 Pd., Kartoffler 60 Tdr., Rutabaga 300 Tdr. og Turnips 250 Tdr.

Det nordøstlige Vendsyssel: Rug 9—11 Tdr., 2rd. Byg 10—13 Tdr. Havre 12—15 Tdr., Kartoffler 40—80 Tdr. og Turnips 100—120 Tdr.

Thy: Rug 10 Tdr. til 123 Pd., 2rd. Byg 12 Tdr. til 110 Pd., 6rd. Byg 13 Tdr. til 105 Pd., Havre 15 Tdr. til 84 Pd., Ærter 8 Tdr. til 125 Pd., Kartoffler 80 Tdr., Turnips 200 Tdr. og Gulerødder 150 Tdr.

Mors: Hvede 12—16 Tdr. til 130—136 Pd., Rug 12—14 Tdr. til 120—130 Pd., 2rd. Byg 11—14 Tdr. til 114—120 Pd., 6rd. Byg 13—17 Tdr. til 106—118 Pd., Havre 12—18 Tdr. til 78—90 Pd., Ærter 12—18 Tdr. til 135—140 Pd., Kartoffler 70—90 Tdr., Runkelroer 200—225 Tdr., Rutabaga 250—275 Pd. og Turnips 270—300 Tdr.

Lysgaard-Herred: Hvede 6—10 Tdr., Rug 5—7 Tdr., 2rd. Byg 10—12 Tdr., 6rd. Byg 10—12 Tdr., Havre 12—14 Tdr., Kartoffler 70—80 Tdr. og Turnips 250 Tdr.

Hammerum-Herred: Rug 6—7 Tdr. til 120 Pd., 6rd. Byg 7—8 Tdr. til 100 Pd., Havre 8—9 Tdr. til 76 Pd., Boghvede 4—8 Tdr. til 96 Pd. og Kartoffler 30—40 Tdr.

Egnen mellem Struer og Holstebro: Hvede 12 Tdr. til 130 Pd., Rug 10 Tdr., 2rd. Byg 12 Tdr. til 115 Pd., Havre 16 Tdr., Rutabaga og Turnips 300 Tdr.

Egnen Ringkjøbing-Varde: Rug 8 Tdr. til 120

Pd., 2rd. Byg 12 Tdr. til 108 Pd., 6rd. Byg 12 Tdr. til 102 Pd., Havre 16 Tdr. til 81 Pd., Boghvede 5 Tdr. til 90 Pd., Kartoffler 50 Tdr. og Turnips 200 Tdr.

Egnen Varde—Esbjerg: Rug 8—10 Tdr. til 122—126 Pd., 2rd. Ryg 7—8 Tdr. til 108—112 Pd., 6rd. Byg 7—9 Tdr. til 103—106 Pd., Havre 9—12 Tdr. til 74—80 Pd., Boghvede 7—8 Tdr. til 96—100 Pd., Kartoffler 50 Tdr., Rutabaga 200—250 Tdr. og Turnips 300 Tdr.

Bornholm: Havre 11 Tdr. til 130 Pd., Rug 9 Tdr. til 123 Pd., 2rd. Byg 11 Tdr. til 114 Pd., 6rd. Byg 11 Tdr. til 109 Pd., Havre 13 Tdr. til 87 Pd., Ærter 4 Tdr., Kartoffler 45 Tdr., Runkelroer 200 Tdr. og Turnips 230 Tdr.
